

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek 6. l. p. tel. 120-76.
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 192-46, 46-34

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYASIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznościelem lub
poztą) miesięcznie 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
torach wydawn. miesięcznie . 3-50 zł.

Rok VII.

Kraków-Lwów środa 25 lipca 1934

Nr. 201 ABC

Wskutek ulewnych deszczów

Ponowne wzbieranie rzek

KRAKÓW, 23. 7. (PAT). Wisła w sandomierskiem wystąpiła dziś z brzegów, zalawając teren o szerokości 8 km. Domy stoją pod wodą. Sztab akcji ratunkowej znajduje się w Szczucinie. — Ewakuuje się ludność wraz z dobytkiem w trzech wsiach, kierując ją ku miejscom niezagrażonym. Punkt żywnościowy dla powodziarń mieści się w Nowym Korczyniu. Ludność zaopatrywana jest również w paszę dla bydła. W Tarchocinie w akcji ratowniczej bierze udział pluton pionierów, rozporządzający statkiem „Stanisław”, galarami i pontonami. — Ewakuację prowadzi się tu w obrębie ośmiu wsi. O świcie wysłano ze Szczucina pomoc saperką z pontonami, dla zabezpieczenia ludności z dobytkiem w miejscowości Zieplnowie, która została ponownie zalana z powodu obsunęcia się wału na Breni. Wysłano tam został także oddział sanitarny. W powiecie tarnowskim pomoc sanitarna i żywnościowa zapewniona. Odczuwa się jedynie brak paszy dla bydła. Czerwony Krzyż wysłał na teren powiatów dąbrowskiego i mieleckiego 4-ch lekarzy celem niedopuszczenia do szerzenia się chorób zakaźnych. Na skutek ulewnych deszczów woda na Rabe podniosła się ponownie o ok. 50 ctm. Wisła pod Sandomierzem oraz Dunajec, z powodu deszczów ponownie weszły.

Inteligenci pracują na wałach

WARSZAWA, 23. 7. (PAT). Wczoraj popołudniu Polskie Radio powtórzyło kilkakrotnie odezwę prez. m. Warszawy, wzywającą ludność stolicy do tworzenia ochotniczych, obywatelskich oddziałów ratunkowych. Na skutek tej odezwy już wczoraj do klubu wioślarskiego „Syrana” zgłosiło się 114 osób, a do klubu wojskowego na Zoliborza 88, rekrutujących się z pośród inteligencji, inżynierów, lekarzy, em. oficerów itp. O godz. 20 przerwano rekrutację i po'econo zgłosić się wszystkim dziś rano o godz. 7. Obydwa kluby wysłały do pracy 200 osób. Kobiety zgłaszające się do pracy, skierowane zostały do czołówek sanitarnych i punktów żywnościowych.

WARSZAWA, 23. 7. (PAT). Sytuacja przez noc na Wiśle nie uległa znaczącej zmianie. Drużyny ratunkowe intensywnie pracują nad naprawą uszkodzonych wałów. Stan wody na Wiśle z mostu Kierbedzia o godz. 11 wynosił 5.40 m. tj. 4.40 ponad normalny. Woda opada.

WARSZAWA, 23. 7. (PAT). Przy pracy nad prowizorycznym wałem wzdłuż szosy modlińskiej pracuje 150 robotników. Pelcowizna jest gotowa na przyjęcie wody o poziomie 5.80 ctm.

Egzekutor u powodziarń

WARSZAWA, 23. 7. (tel. wł. — G.). Nieprawdopodobny wypadek sprawności egzekutora notuje prasa warszawska. W czasie ostatniej powodzi zbiory majątku Dąbrowica w powiecie bocheńskim, który należy do Jana Włodka, zostały zalane. Zaledwie opadły fale, na folwarku zjawił się egzekutor, który zajął 10 jałówek i wyznaczył licytację na najbliższe dni.

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Sytuacja powodziowa jest wciąż groźna. Klęska się rozszerza. Tylko w górach i podgórskich okolicach woj. krakowskiego nastąpiło odprężenie. Natomiast w środkowym biegu Wisły, a nawet w dolnych biegach rzek górskich sytuacja dziś rano się pogorszyła.

W Sandomierskiem pod Szczucinem,

Bezmiar wód pod Warszawą

W Warszawie i pod Warszawą, sytuacja dziś w godzinach popołudniowych przedstawiała się następująco: Cała nizinna willanowska znajduje się już pod wodą. Jakkolwiek główny wał, tak zwany siekierkowski, trzyma się, to jednak pomniejsze wały zasłaniające tę nizinę nie wytrzymały i przepuściły wody Wisły. 8 wsi zostało zalanych całkowicie. Ludność i inwentarz ewakuowano. Około 200 osób przewieziono do miasteczka Wilanów, gdzie biwakują pod opieką oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża, który zajmuje się dożywianiem i pomocą sanitarną. 5 innych wsi zalanych jest prawie do połowy. Wał siekierkowski, który głównie wstrzymuje napór wody na Warszawę, nieustannie jest podsypywany i strzeżony.

Dziś w nocy były krytyczne momenty, gdy woda zaczęła przeciekać i powstała obawa, że wał naporu nie wytrzyma. Natychmiastowa pomoc uratowała sytuację. Z wału siekierkowskiego widać jak na dłoni zalane miejscowości. Gdzie

gdzie woda zaczęła już opadać, poziom jej znów się podniósł i koło południa przyszła wiadomość o przerwaniu brzońskiego od kilku dni rozpaczliwie wału szczucińskiego i rozlaniu Wisły na szerokości 8 km. Ogrom klęski, która przez to dotknęła sandomierszczyznę, nie da się wprost określić.

okiem sięgnąć, bezmiar wód, których fale niosą parkany, sprzęty różnego rodzaju, drzewo, trupy zwierząt i t. d. Z zagrożonych miejscowości ewakuuje się przede wszystkim kobiety i dzieci, mężczyźni bowiem nie chcą opuszczać gospodarstw, gdyż zdarzają się wypadki kradzieży. Poprosto złodzieje podjeżdżają pod chaty i kradną co się da.

Zanoś się także na to, że powódź ogarnie dolny bieg Wisły. Z Płocka, Włocławka i Torunia donoszą o katastrofalnym podnoszeniu się wody w Wiśle. Dziś czoło wysokiej fali wiślanej dotarło do Torunia. Poziom Wisły wynosi tam 4.22 m., przy czym kulminacyjny punkt ma nastąpić dopiero w nocy i według prawdopodobnych obliczeń poziom wody na Wiśle w Toruniu dosięgnie 6 m. Najbardziej zagrożona jest południowo-wschodnia część powiatu toruńskiego, gdzie przy pomocy wojska odbywa się obecnie pośpieszna zwózka zbiorów rolnych.

Niepokojący wzrost prasy antychrześcijańskiej w Niemczech

„Maasbode“ zwraca uwagę na niepokojący wzrost w Niemczech prasy wrożej chrześcijaństwu, co jest dowodem, jak niezwykle szkodliwe rezultaty przynosi nie znająca granic hitlerowska propaganda rasizmu, która w swem zaślepieniu atakować usiłuje nawet niedość dla niej „germański“ chrześcijaństwo. Opierając się na ogłaszanych cyfrach nakładu można ustalić, że obecnie w Niemczech wychodzą następujące pisma antychrześcijańskie: „Reichswart“ (organ „Deutsche Glaubensbewegung“) o nakładzie 15.615 egzemplarzy, „Deutsche Glaube“ (organ prof. Haurera) — 5 tys. egz., „Am heiligen Quell deutscher Kraft“ (pismo oświate-

nej Matyldy Ludendorff) — 26.700 egz., „Der Weisse Berg“ (organ Sekty tzw. „Weissenbergów“) — 7 tys. egz., „Neues Deutschland“ (organ „astrologów“) — 175 tys. egz. i „Weisse Fahne“ (organ t. zw. „Neugeistesbewegung“) — 70 tys. egz.

Nadto w nakładzie 20 tys. egzemplarzy ukazuje się „Die junge Kirche“, narazie bez wyraźnego kierunku, gdzie pomieszczane są wszelkie, bez względu na to skąd pochodzą, ataki na kościół ewangelicki. Cyfry te wskazują, jak nieodzownym jest wzmocnienie niemieckiej prasy katolickiej, której egzystencję tak bardzo utrudnia się obecnie w Trzeciej Rzeszy.

„Deszcz pada na świątynię“ ale nie w Polsce

Gdy w styczniu br. we Francji wyplęta na powierzchnię afera masońskiego „brata“ Sachy Stawiskiego, a lud paryski, mając dosyć tego rodzaju świadczeń „dobroczyńnych“ ze strony „synów wdowy“, zabrał się już do budowania barykad, — operacjami finansowymi Aleksandra bażyńskiego musiał zainteresować się i parlament.

Sześć ówczesnego rządu radykalnego Francji, mason 32-go stopnia, więc w hierarchii wolnomularskiej nie byle kto

— p. Chautemps, zniewolony był do gorącej obrony z trybuny parlamentarnej zagrożonej pozycji swego gabinetu.

Sprawa o tyle była wyraźna, że mistrz Chautemps zwątpił w siłę przekonywującą swej elokwencji. Mocno podniecony zaczął czynić jakieś rozpaczliwe ruchy rąk nad głową.

Laikom wydawać się mogło, iż p. Chautemps stracił panowanie nad sobą, ale dla wtajemniczonych, fartuskowych „braci“ owa niesamowita kuglarska gesty-

miały wymowę piorunującą. Było to masońskie S. O. S. — Deszcz pada na świątynię (il pleut sur le temple)“.

W podobnych warunkach wszyscy „czcigodni bracia“ mają obowiązek, odrzucając wszelkie inne względy, ławą popieścić na ratunek mistrzowi i przeciwkającej „świątyni“.

I stało się. Wszyscy rycerze kielni i trójkąta, nietylko radykali różnego amentu, ale i sprawiedliwi socjaliści oraz „bracia“ zakonspirovani w innych frakcjach politycznych, karnie głosowali za rządem, P. Chautemps tymczasem został uratowany.

„Ale „niepogoda“ wciąż trwała. Pod naciskiem ulicy ustąpić musiał rząd p. Chautemps'a. Sromotnym zaś całkiem był koniec i następnego masońskiego gabinetu pp. Daladier'a i Frota. Już nie deszcz zagrażał „świątyni“, ale poprostu powódź zaczęła podmywać fundamenty masońskiego templum.

Nie pomogły ani wyprawienie na lepszy świat rady sądowego Princa'a, ani kręta twa prokuratora republiki p. Pressarda, ani sztuczki policyjne komisarza Bonny, światowe wolnomularstwo doczekało się światowej kompromitacji.

Wreszcie nawałnica przycichła, ale deszcz wciąż jeszcze wytrwale i dokuczliwie kropi: kombatanci z „Ognistego Krzyża“ i obecnemu rządowi p. Doumergue'a zarzucają kunktatorstwo w sprawie współników i protektorów „brata“ Alexandra. W Izbie Deputowanych powstała nawet grupa 200 posełów, mająca na celu walkę z „Wielkim Wschodem“. P. Tardieu znów wywleka jakieś ajakszowane czeki.

W innych krajach też niedobrze.

W Szwajcarii naprzykład, gdzie przeszło 5000 „braci“ pracowało oddawna w pocie czoła nad „uszcześliwieniem“ ojczyzny Wilhelma Tella i ludzkości, szykuje się plebiscyt przeciw masoństwu. „Narodowa Akcja“ przygotowuje się do wymierzenia śmiertnika masońskiego i jego „grimplonsów“ (karjerowiczów).

W Bułgarii, gdzie zdołano zwabić do łóż nawet część wysokiego duchowieństwa prawosławnego, powstał w łonie Związku Oficerów rezerwy istny bunt przeciw masonom.

Nawet w Jugosławii, gdzie dobrze zagospodarowane gniazda wolnomularskie czują się wygodnie, pokorny dotąd lud ek zaczyna głośno szemrać, odczuwając szczególną abominację do nowych łóż B'nai B'rith, skupiających żydów, wygnanych z Niemiec.

O stosunkach we Włoszech lepiej nie mówić. Nec locus ubi Troia fuit.

Są jednak kraje, w których aura pod każdym względem odpowiada potrzebom „braci“. Przedewszystkiem w Polsce.

Dotąd ze względu na „zacołanie“ naszej społeczności trzeba było kryć się tu niejako w podziemiach, rzadka tylko wylażać, sposobem kracim, na powierzchnię. Ale obecnie wiele się zmieniło. Właśnie KAP-owa doniosła święto, powołując się na autentyczne źródło wolnomularskie, że liczne już u nas łóż zamierzają uchylić nieco rąbka swej konspiracji i myślą o budowie w Warszawie wielkiej „świątyni“ masońskiej kosztem 300 tysięcy złotych.

Czy w tej „świątyni“, która zapewne stanie się ozdoba naszej stolicy, w niezamieprzypominającą gmachu Banku Gospodarstwa Krajowego — znajdzie się jakiegoś Balometa, lub portret Stawiskiego — trudno przesądzać. Poczekamy, może to nam wyjaśni w jakiej publikacji „Roju“ poeta Tuwim, specjalista od „nabożeństw“ podejrzanych „kultów“.

Narazie musimy ograniczyć się do stwierdzenia z całą pewnością, że chociaż „deszcz pada na świątynię“, ale dzieje się to nie w Polsce. U nas powiał wiatr inny. Wyraźnie filo-masoński.

P. Polakiewicz zgnębiony BB przeprowadza „rekonstrukcję”

WARSZAWA, 23. 7. (tel. wł. — G.). W BB. zapowiadają pewne przesunięcia. Wewnątrz stronnictwa toczy się ostra kampania przeciwko wicemarszałkowi Sejmu Polakiewiczowi w związku z niekorzystnym dla niego wyrokiem sądu obywatelskiego z gen. Dreszerem na czele. P. Polakiewicz przestał już funkcjonować w niektórych działach, które pełnił w związku ze swoim stanowiskiem w BBWR. Prawdopodobnie zrezygnuje on też ze stanowiska wicemarszałka Sejmu. Jako jego następcą przewidywany jest poseł BB., adw. Paschaliski, który bawi obecnie zagranicą, gdzie

proceedy jakiejś bliżej nieznanego rozmowy z wybitnymi osobistościami. Adw. Paschaliski występował w procesie min. Czechowicza przed Trybunałem Stanu, potem został prezesem Rady Adwokackiej. W okresie przesilenia mówiono o nim jako o kandydacie na stanowisko ministra sprawiedliwości.

Prace przygotowawcze osłonięte mrokiem tajemnicy

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). W łonie rządu trwają nadal prace przygotowawcze o charakterze programowym, obejmujące przede wszystkim odroczenie drobnego rolnictwa i parcelację, oraz plan walki z bezrobociem. Bliższe dane wypłyną może z przemówieniem premiera Kozłowskiego na posiedzeniu BB. dnia 1 sierpnia. W najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie Rady ministrów, na którym będzie ustalona kwota, jaką rząd przeznaczy na pomoc dla powodzi i odbudowę zniszczonych budynków i terenów.

Skąd wzięli przykład?

BERLIN, 23. 7. (PAT). Minister oświaty Rzeszy, Rust, na mocy nowego rozporządzenia będzie miał wyłączne prawo nominacji profesorów na wszystkich wyższych uczelniach w całej Rzeszy. Minister zastrzega sobie prawo zmiany programu nauczania w duchu narodowo-socjalistycznych pojęć o państwie. Dotychczas prawo nominacji profesorów posiadały wyższe uczelnie, a nominacje zatwierdzane były przez rządy poszczególnych krajów.

Pożar lasu na szerokości 7 km.

BERLIN, 23. 7. (PAT). W uzupełnieniu wiadomości o olbrzymim pożarze lasów we Friedrichwalde, dowiadujemy się, że pożar ten rozszerza się z szybkością 100 m. na minutę. Oddziały Reichswehry ze Szczucina zostały zmobilizowane do akcji ratunkowej. Przybyły również oddziały S. A., obozy dobrowolnej służby pracy, oraz cała ludność miejscowa. Las płonie na szerokości 7 km.

Polscy skauci na Łotwie

RYGA, 23. 7. (PAT). Na jamboree skautów łotewskich na wybrzeżu Assari, przybyli przedstawiciele 12 państw. Ogólną uwagę zarówno swą liczebnością, jak i prezencją, zwracają skauci polscy. Obóz liczy 83 skautów, w tym 6 z Wilna, którzy drogę z Wilna do Assari przybyli na rowerach, wioząc prócz bagażu osobistego, także i namioty.

Wczoraj po nabożeństwie zwiedził obóz polskich harcerzy poseł R. P. w Rydze, Beczkowicz. O godz. 12 prezydent Łotwy przyjął defiladę wszystkich skautów, a następnie zwiedzał poszczególne obozy. Po południu obóz polski podejmował herbata posła polskiego w Rydze, min. Beczkowicza, przedstawicieli rządu łotewskiego, wojska oraz główną kwaterę skautów łotewskich.

Insull przed sądem

CHICAGO, 23. 7. (PAT). Rozprawa przeciw Samuelowi Insullowi odbędzie się ostatecznie przed sądem federalnym w Chicago, dnia 18 września.

250 porażen słońcem

N. YORK, 23. 7. (PAT). Liczba ofiar, zmarłych wskutek porażenia słonecznego podczas ostatnich upałów, wynosi 250 osób. Setki osób znajdują się w stanie wielkiego wyczerpania i zmęczenia, spowodowanego upałami.

1.000 osób zaginęło

TOKIO, 23. 7. (PAT). Przeszło 1000 osób ucierpiało wskutek powodzi, jaka nawiedziła południową Koreę. Brak jest wiadomości o losie 1.000 osób, które schroniły się przed powodzią w wyższych położonych okolicach. 400 domów woda zniosła zupełnie.

Zapowiedź energicznych egzekucyj

WARSZAWA, 23. 7. (tel. wł. — G.). Ministerstwo skarbu wyjaśnia, że nadzwyczajna danina majątkowa w tak zwanej trzeciej grupie kontyngentowej obejmującej nieruchomości miejskie oraz budynki w gminach wiejskich nie związane z gospodarstwem rolnym płatna jest w całości do 31 sierpnia wyłącznie. Stawki danin w tej grupie pozostają bez zmian i wynoszą przy rocznym dochodzie od 1.000 do 2.000 zł. 0.4 proc. Ponad 2.000 0.6 proc. Nakazy płatnicze rozesłane będą płatnikom i doręczone do dnia 16. VIII. Ministerstwo skarbu poleciło podwładnym organom niedopuszczać do zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej, a więc zaraz po dniu 31 sierpnia urzędy skarbowe mają przystąpić do egzekucyj.

Min. Beck w drodze do Tallina

WARSZAWA, 23. 7. (PAT). Dziś o godz. 0.20 wyjechał do Tallina minister spraw zagranicznych Józef Beck z małżonką, żegnany na dworcu przez podsek. stanu Szembeka, posła łotewskiego w Warszawie, Grosvalda, chargé d'affaires Estonii, Schmidta, oraz wyższych urzędników M. S. Z. z dyr. Romerem na czele. Minister Beck wraz z towarzyszącymi mu osobami, po przybyciu do Wilna, odleci samolotem do Tallina.

„Wróg społeczeństwa nr. 1” — zastrzelony

Z Chicago donoszą, że bandyta Dillinger, który uważany był za najgroźniejszego gangstera, został zastrzelony w nocy w czasie gdy wychodził z kina. Policja otrzymała wiadomość, że Dillinger znajduje się z pewną kobietą, w kinie Biograph w północnej części Chicago. Policja obsadziwszy wejście do kina w ciągu dwóch godzin oczekiwała na zakończenie programu. Gdy bandyta wyszedł, policja zatrzymała go z rewolwerami wyciągniętymi w stronę bandyty. Dillinger sięgnął po rewolwer, lecz zanim zdążył go wyjąć jeden z agentów strzelił i położył bandytę trupem na miejscu.

Śmierć bandyty została przez dep. sprawiedliwości specjalnie potwierdzona

Na wiadomość o śmierci Dillingera zgromadziły się przed kinem, gdzie zastrzelono bandytę olbrzymie tłumy. Samochody kompletnie zatarasowały pobliskie ulice. Poszukiwacze pamiętek skwapliwie maczali chustki i gazety we krwi, która jeszcze była widoczna na chodniku

W prosekutorium, dokąd przewieziono zwłoki bandyty stwierdzono, że Dillinger usiłował przy pomocy lekarzy usunąć ślady blizny i zmienić wygląd twarzy. Bandyta padł na miejscu trupem, nie wypowiedziawszy ani słowa. Jego dwie towarzyszki zdołały zbiec w taksówce. Jedną z nich jest lekko ranna.

Ucieczka słynnego dyrygenta przed złoczyńcami

Na skutek wiadomości podanej w prasie, iż słynny dyrygent Leopold Stokowski zarabia do 200.000 dol. rocznie, muzyk nagle znikł z miasta. Okazuje się, że Stokowski otrzymywał od dłuższego czasu listy, grożące mu porwaniem dziecka.

Nawet najbliżsi przyjaciele muzyka nie wiedzą dokąd się udał Stokowski wraz z żoną i dwojgiem dzieci. Mówią tu, iż Stokowski wspominał, iż musi uciec przed złoczyńcami.

Statki przestaną tonąć

W Boulogne sur Mer odbyła się ciekawa demonstracja wynalezionej przez Guilhoma aparatu, uniemożliwiającego, zatonięcie statku.

Wynalazca demostrował aparat na kanale w pobliżu Boulogne, zamykając się w aparacie na statku, który następnie zatopiono, po kilku minutach statek, który opadł na dno w głębokości 8 m,

wynurzył się. Statek badali fachowcy przed i po zatopieniu.

Konstrukcja aparatu opiera się na prawie Archimedesesa. Ciężar aparatu zależny jest od tonnażu statku.

Aparat Guilhoma demostrowany w Boulogne ważył 25 kg. Dla statku transatlantyckiego potrzebny byłby aparat o wadze 10 tonn.

H. G. Wells w Moskwie

MOSKWA, 23. 7. (PAT). Przybył tu samolotem znakomity pisarz angielski H. G. Wells. Pobyt jego obliczony jest na 3 tygodnie. Według pogłosek, ma on być przyjęty przez Stalina.

Dżuma w Mandżurji

MOSKWA, 23. 7. (PAT). Według doniesień z Pekinu, w Mandżurji wybuchła dżuma, na którą zmarło dotąd 25 osób.

Śnieg przy 30° ciepła

BERLIN, 23. 7. (PAT). Nad Berlinem Marchią wschodnią i częściowo Śląskiem przeszła nocy dzisiejszej olbrzymia burza z piorunami. Zaobserwowano przytem niezwykle zjawisko natury, mianowicie przy 30-stopniowym ciepłe w chwili rozpętania się burzy spadł śnieg, który pokrył pola, a wskutek wysokiej temperatury bardzo szybko stopniał.

Samolot spłonął — pilot zabity

WARSZAWA, 23. 7. (tel. wł. — G.). Z Dębina donoszą, że wczoraj rano samolot, pilotowany przez ppor. Deszyńskiego, szybując na znacznej wysokości w pewnej chwili spadł w żelazną i runął na plac. Samolot spłonął, a ppor. Deszyński zginął w płomieniach.

Podnieta

do nowych przedsięwzięć mogą być ogłoszenia „drobne”; czytamy je więc stale przed odłożeniem

„KURJERA“! 18933

Kronika telegraficzna

SOFJA Królowa bułgarska Joanna odjechała do Włoch wraz z księżniczką Marią Luizą. Królowa zamieszka w rezydencji włoskiej rodziny królewskiej Santa Anna di Valdieri.

WIENIEŃ Ubiegłej nocy w mieszkaniu elektrotechnika Jana Marka nastąpił silny wybuch. Śledztwo wykazało, że syn Marka fabrykował petardy. Podczas rewizji znaleziono materiały propagandowe narodowych socjalistów.

BERLIN Podczas wyścigu samochodowego dokoła Niemiec wydarzyły się dwa tragiczne wypadki. Kierowca berliński Werner Schnekler uległ nieszczęśliwemu wypadkowi i zmarł z odniesionych ran. Inny kierowca Brandstätter zdarzył się w Halberstadt z rowerzystą i zmarł w drodze do szpitala.

BERLIN Urząd prasowy partii narodowo-socjalistycznej donosi, że kanclerz Hitler złożył dziś z urzędu kierownika okręgowej partii narodowo-socjalistycznej na Pomorzu Wilhelma Kartensterna za niewypełnienie zarządzeń kierownictwa partii. Na opróżnione miejsce powołany został F. Schweda, dotychczasowy nadburmistrz miasta Koburga.

Przed dwudziestu laty...

„Słowo Polskie“ z dnia 24 lipca 1914 pisze:

Petersburg. W strajku bierze udział przeszło 200 tysięcy robotników. Miasto czyni wrażenie obozu wojskowego. Kozacy biwakują na ulicach.

Wiedeń. „Reichpost“ donosi ze Zwornika na serbskim terytorium, że widać tam mobilizację rezerwistów i wielkie przygotowania militarne.

Berlin. Dzienniki wyrażają przekonanie, że Serbia nie może przyjąć warunków postawionych jej przez Austro-Węgry, wobec czego, zdaniem prasy berlińskiej, wojna jest nieunikniona.

(Jak wiadomo, dnia 24 lipca została w Belgradzie doręczona historyczna nota rządu austriacko-węgierskiego).

Smutna kapitulacja Europy

Wzmacniają Ligę Narodów, stwarzamy wał ochronny dla cywilizacji europejskiej — mówił raz Briand do dziennikarzy, zebranych przy nim w hallu pałacu genewskiego. Jeśli bowiem nasza firma zbankrutuje, to miejsce jej zajmie buda naprzeciwka, której kierownicy zniszczą wszystko, co składa się na cywilizację zachodnią i łacińską. Ten konkurent, to III Międzynarodówka...

Briand nie dożył chwili, kiedy własny jego kraj zaproponował przyjęcie do Ligi państwa, które jest ramieniem zbrojnym i narzędziem propagandy Międzynarodówki Moskiewskiej. I w samym społeczeństwie francuskim dość słaby podnosi się protest przeciw tej nieoczekiwanej rehabilitacji moralnej reżimu, który sumienie każdego, na tradycjach kultury chrześcijańskiej wychowanego obywatela, musi uważać za inkarnację zła w dziejach, za negację etyki i zdrowego rozsądku. Jakież to będzie triumf dla Sowietów, gdy prezydent Zgromadzenia Ligi powita je w pompacyjnej mowie, jako pożądanego współpracownika w walce o pokój świata i sprawiedliwość międzynarodową. Zapomniane będzie Sowietom w tej chwili i przebaczone wszystko: i miliony ludzi rozstrzelonych lub doprowadzonych do nędzy, rozpacz i samobójstwa, i fanatyczne tępienie uczucia religijnego w masach, i prześladowanie chrześcijaństwa, dzikie niż za czasów Nerona lub Djoklecjana, i zatrucie świata całego jadem demonicznej nienawiści, i makjawielski udział w tej straszliwej ruinie materialnej, jaką ludzkość przeżywa. Niebezpieczny konkurent wkroczy na honorowe miejsce w areopagu narodów! System, który zabija naszą cywilizację, stanie się jednym z jej oficjalnych opiekunów i obrońców!... Zaiste, żyjemy w okresie, kiedy można widzieć wszystko i nawet przeciwieństwo wszystkiego.

Jeden z dzienników paryskich, donosząc, że Sowiety udzieliły bezprocentowej pożyczki 200 milj. fr. Turcji, przypomina, że równocześnie właściciele obligacji rosyjskich napróżno oczekują uznania swych pożyczek przez następców Mikołaja II i Kiereńskiego. Straty Francuzów w Rosji dochodzą podobno do 20 miliardów franków złotych. I te stopy złota zostają bez wahania poświęcone. Kto wie, może rynek paryski udzieli nowej Rosji nowych pożyczek. Historia przeciwieństwa niczego nie uczy. Taką teorię postawił niedawno członek francuskiej Akademii, wielki poeta Paul Valery.

Przyjęcie Sowietów do Ligi uzasadnia się interesem, jaki ma Europa w utrzymaniu pokoju. Interes zaś — wiadomo — nie liczy się z sentymentem lub ze skrupułami moralnymi. Interesy przecież, a nie inne względy, skłoniły już bliższych i dalszych sąsiadów unii sowieckiej do nawiązania z nią stosunków dyplomatycznych i handlowych, oraz do wspólnych dyskusyj nad rozbrojeniem. Sowiety okazały się siłą, a przed siłą zawsze korzy się świat. Gdy Ludwikowi XIV odradzano, by w liście nazywał królobójcę Cromwella swoim kuzynem, król odpowiedział: „Nazwę go nawet najdroższym ojcem, jeśli tego wymagać będzie interes Francji”. Cromwell dysponował wówczas wielką flotą wojenną. Również monarchowie ancien régime wchodzili w sojusze ze zwycięską Rewolucją Francuską, zapominając jej ścieżki Ludwika XVI, i z Napoleonem, wybacząc mu stracenie księcia d'Eng-

hien. I dzisiaj, w stosunku do Sowietów — mówią nam trzej politycy — trzeba kierować się wyłącznie interesem pokoju i Europy, a ten wymaga bezwzględnie współdziałania władców na Kremlu w „Lokarnie Wschodniej”.

Trudno oprzeć się temu argumentowi, gdyż utrzymanie pokoju jest interesem tak wielkim i powszechnym, że należy w nim widzieć także niemalej wartości dobro moralne. Czy jednak Sowiety przyniosą lub przynieść mogą paktom wzajemnej pomocy tę skuteczną współpracę, na jaką Francja liczy? Jedno wydaje się jasnym: pragną one zabezpieczyć sobie przed napadem swą granicę zachodnią. Potrzebna im jest, jako atut do gry z Japonią pewność, że w razie wojny na Dalekim Wschodzie, nikt Japonii nie przyjdzie z pomocą, uderzając na sowiecką Białoruś lub Ukrainę. Ale czy psychologicznie byłoby możliwym dla Sowietów interwenjować czynnie w wojnie dwóch państw „kapitalistycznych”? Przecież każda taka wojna jest według ideologii komunistycznej bankrutem kapitalizmu, wielkim kryzysem społecznym, z którego ma wyjść nowy, sowiecki ustrój. Od 15 lat czeka niecierpliwie Moskwa na „załamanie się kapitalizmu” w nowej wojnie, która według wszystkich przewidywań, ma być znowu wojną ogólnoeuropejską. Gdy taka wojna wybuchnie, rząd sowiecki przywita ją iluminacją, jako koniec swego osamotnienia i jako zapowiedź bolszewizacji świata. Wojna — to przecież rewolucja w perspektywie. Czy można więc sobie wyobrazić, by rząd sowiecki zechciał dla obrony jednego z państw, traktowanych pogardliwie, jako państwa wyzyskiwaczy ludu pracującego, poświęcać życie swych obywateli?

Staćby się to mogło tylko wtedy, gdyby zwycięstwo jednego z nich — np. Niemiec — było tak szybkie i zupełne, iż stanowiłoby na przyszłość groźbę dla istnienia samych Sowietów. Udział Moskwy w paktach europejskich będzie stanowił dla nich pewne moralne wzmocnienie, ale trudno mu przypisywać tę potencjalną groźbę dla napastnika, jaką stanowi zobowiązanie każdego innego kontrahenta. Sowiety są wrogiem wszystkich państw niesowieckich.

Ale przyjmując nawet, że podpis Sowietów jest niezbędnym dla utrwalenia pokoju — i wcale nie widzimy powodów, któreby nakazywały absolutnie podpisać ten odrzucać — to jednak jakież smutne myśli nasuwa ta właśnie niezbędność wroga naszej cywilizacji w dziele pacyfikacji świata! Jakie przyznanie się do bankructwa zawiera ten apel Europy do swego wroga! Jak przykrem jest uczucie, że cywilizacja nasza musi pochylić swój sztandar przed dzikością i okrucieństwem, które ona dawno już usunęła z ziem europejskich! Więc bez pomocy bolszewików pokoju Europy nie można zabezpieczyć. Więc narody europejskie nie tylko nie potrafią wobec swego wspólnego wroga dojść do porozumienia, ale jego właśnie biorą na swego arbitra i od jego dobrej woli warunkują swój los i los cywilizacji, związanej z pokojem? Trudno o smutniejszy bilans 15-letniej działalności Ligi Narodów. Wejście Unii Sowieckiej do Ligi jest może pożądanym, może nawet niezbędnym. Ale w każdym razie jest ono kompromitacją Europy i samej Ligi. Przez wszystkich, którym cywilizacja chrześcijańska leży na sercu i którzy dbają o jej honor, przyjętem będzie z uczuciem wstydu i upokorzenia.

JAN MATYASIK

Jaka będzie przyszła wojna?

II. Z powodu głośnej książki gen. Sikorskiego

Wojna światowa stwierdza autor donosiła olbrzymiej przemiany w organizacji, uzbrojeniu i taktyce piechoty, która musiała przystosować się do zmienionych warunków boju. Nie mniej jednak potężny rozwój techniki, czołgi i niebawmy wzrost siły ognia nie zdołały pomniejszyć znaczenia tej broni, która została nadal królową pół bitew”.

„Z tego stanowiska rzecz oceniając, piechota jest bronią narodów gospodarczo i finansowo słabszych. Te ostatnie postępować zatem muszą z tem większą roztropnością przy modernizacji tej ważnej dla nich broni, gdyż zarzucając przez zbyt pochopne eksperymenty, główne podstawy swej obronnej siły i nie stawiając na jej miejsce nic lepszego, stosowałyby politykę samobójczą”.

Armia lotnicza

Osobny rozdział autor poświęca nowej broni, której przeznaczenie wzrosło po wojnie, a mianowicie lotnictwu. Ze zrozumiałym zainteresowaniem czytelnik wglębia się w strony tego rozdziału, gdyż lotnictwo rozbudowywane na olbrzymią skalę przez wszystkie narody, budzi powszechny niemal mistyczny lęk. I w tym jednak wypadku gen. Sikorski zdołał uchronić się przed przesadnymi twierdzeniami wielu autorów i sugestią cyfr zbrojeń lotniczych. Przyznając lotnictwu rolę doniosłą, a nawet samodzielną w walce o przewagę w powietrzu przy użyciu wielkich armij lotniczych, które dokonywać będą najazdu na terytorjum nieprzyjaciela, autor wdalszym ciągu utrzymuje swe twierdzenie, że ostateczne zwycięstwo

zależy od harmonijnej współpracy wszystkich rodzajów broni, wśród których jednakże wysunie się zawsze bitna i moralnie odporna piechota.

Polska bać się nie potrzebuje

Rozdziały dalsze tej pasjonującej książki, którą czyta się niemal jednym tchem, poświęcone są problemom mobilizacji i powstawania planów wojennych i pierwszym działaniom wojennym. Brak miejsca w artykule dziennikarskim nie pozwala na dalszą analizę dociekań autora zwłaszcza, że książka jest nieprzebraną kopalnią myśli i uwag zarówno fachowo — wojskowych jak i ogólnych, dotyczących współdziałania świadomej woli narodu w tworzeniu siły obronnej państwa. Jako ogólny wniosek nasuwa się spostrzeżenie, że na tle tego wszystkiego co czyta się i słyszy się o przyszłej wojnie książka gen. Sikorskiego działa raczej uspokajająco, gdyż wynika z niej niezbita prawda, że Polska może śmiało stanąć oko w oko z każdym wrogiem nawet posiadającym potężny przemysł, byleby się do tego starcia należycie i wszechstronnie przygotowała.

Wyjawienie i uzasadnienie tej prawdy z fachowym wykładem nadaje książce doniosłe znaczenie ogólnonarodowe i pozwala stwierdzić w sposób kategoriyczny, że gen. Sikorski mimo odsunięcia go od udziału tworzenia siły zbrojnej narodu, trwa na swym żołnierskim posterunku, na którym pełni nadal rzetelną służbę narodową. Książka „Przyszła Wojna” jest owocem tej służby, a zarazem świadectwem jej rzetelności.

B. MIRSKI, mjr. dwoj.

Urywki z dnia

Uciekła nam konstytucja

Tak możnaby zatytułować dramat konstytucyjny w Polsce za piosenką ludową i komedią Żeromskiego. A właściwie to uciekły nam dwie konstytucje: marcowa z 1921 r. i styczniowa z 1934 r. Czy obowiązują w Polsce konstytucja z 17 marca 1921? Jeżeli tak, to jakim zjawiskiem prawnym jest Bereza Kartuzka? Czem zaś będzie dla Polski nowa konstytucja, nikt nie wie, a nawet sam p. Stawek.

Całe BB. bowiem może sobie uchwylić, co mu się podoba, gdyż to i tak nie będzie miało znaczenia, dopóki się nie wypowie: „czynnik nie najwyższy w Polsce formalnie, lecz jedynie miarodajny”.

Tymczasem zaś możemy się zajmować teoretycznie dziwaczniemi projektami BB... Projekt ostatni — tak szumnie reklamowany jako konstytucja w całym kraju — został surowo osadzony przez b. rektora U. J. K., wybitnego znawcę prawa konstytucyjnego prof. Starzyńskiego. Cytujemy za „Kurjerem Warszawskim”:

„W razie wejścia w życie nowej konstytucji — pisze prof. Starzyński — nie moglibyśmy określić nowego ustroju Polski inaczej, niż słowami: co do treści i dążności nastawienie wybitnie antysejmowe; co do nazwy: **Prezydentokracja: co do istoty rzeczy; monarchja z królem obieralnym niekoronowanym i nieodpowiedzialnym na czele, z władzą o bardzo daleko sięgających możliwościach.**”

Projekt skrojony jest nie miarą krawca, lecz Fidjasa; a tymczasem Fidjasa w dzisiejszej Polsce naprawdę nie miałby co rzeźbić i oddałby pracę raczej krawcowi.

Wynik gry 1:0

Prof. Starzyński w pracy swojej nawet nie uznał za stosowne polemizować z sanacyjnemi pomysłami powoływania przyszłego Senatu Rzeczypospolitej. Pomysły te zresztą zostały zdezawowane przez „czynnik miarodajny”, tj. marsz Piłsudskiego.

O tej właśnie sprawie pisze w sposób popularny tygodnik „Wielka Polska”, mjer powiedział że ludności z teurnu naspořtu:

Mówiąc językiem sportowca wynik do przerwy był taki, że można było przypuszczać, iż drużyna BB. ma duże szanse zwycięstwa. Niaktóřym mniej myślącym, zdawało się nawet, że zwycięstwo jest pewne. Bał nawet usłówali oni wmawiać innym, że obóz narodowy poniosł na tym odcinku zupełną porażkę i w związku z tem zaczęli nawet pakować swój bagaż, ciężarny przeważnie w balast, aby wyjść od „zwycięznych” i przejść do „zwycięzów”. **Jeszcze w czas, bo przed rozpoczęciem się przerwy, aby móc „triumfować” razem z bliskimi zwycięzcami.**

Równocześnie z pośpiesznem pakowaniem manatków pospyły się artykuły, a nawet książki, w których wołali na całe gardło: „my też za elitą”, „myśmy dawno o tem pisali”, zrywamy z „jałową” opozycją, walczymy razem o nową konstytucję. „Spontaniczne” manifestacje pewnego rodzaju publiczności na cześć drużyny klasy BB. dodały jeszcze odwagi „ciurum obozowym”, które całą kartę położyły na drużynę stojącą u bram ligowej klasy. Tymczasem już w ciągu przerwy zaszły fakty, które zmniejszily nadzieje zwolenników elity i legjonu zasłużonych. Okazało się, że sędzia choć z pewnem opóźnieniem, ale jeszcze w czas spostrzegł, że drużyna BB. zrobiła porządnego faula konstytucyjnego w postaci „Legjonu zasłużonych”.

Czytelnicy nasi z łatwością odczytują tę sportową alegorię i uprzytomniają sobie, jakie to „ciury obozowe” pakowały bagaż i... zostały poza boiskiem. Narazie — pisze dalej „Wielka Polska” — wynik gry ustalili się na poziomie 1:0 na korzyść obozu narodowego.

Towarzystwo dostojnej osobliwości

W jaki sposób dotychczas czynnik odpowiedzialny zaspakajał żądania obywateli zabezpieczenia im pół przed powodzią — pisze p. Jan Włodek w „Czasie”:

Wzera się tak ta nieszczęsna Raba w nasze pola. Prosiłiśmy przez kilka lat, by nam brzegi zabezpieczono. Było to przed kryzysem, kredyty na regulację Raby były. Ale nam nie udało się, nie byliśmy dość ważni. Sprowadziliśmy wreszcie komisję, z Krakowa. Daliśmy szaty przed nią, wykrzykiwałam nazwiska największych potentatów warszawskich, których jakoby bym zdolny sprządnąć nad brzegi Raby i pokazać krzywdy moje i moich sąsiadów. Do blifitu dodałem własnego kamienia i udało się. A może dlatego się udało, że krótko przedtem widziało mnie jak w towarzyszyście bardzo dostojnej osobistości przejeżdżałem otwartym samochodem przez powiatowe miasteczko...

Niestety! Robota była tak licha, iż powódź nie oszczędziła posiadłości p. Włódka. Ale co ma robić chłop, który nie ma samochodu i nie ukazuje się „w towarzyszyście bardzo dostojnej osobistości“?

Faryzeusze naszych czasów

W niedzielnej lwowskiej „Chwili“ umieszczono korespondencję z Warszawy p. Bernarda Singera. W pewnym miejscu tej korespondencji czytamy:

„O skutkach ekonomicznych tej powodzi trudno w tej chwili mówić, choć niektórzy widzą w kłesce pewne przychylny ekonomiczne, a mianowicie złą gospodarkę leśną, wycinanie drzew w tych okolicach, gdzie zalesienie było ochroną przed powodzią. Rąbano drzewa bo chłop w biedzie nie liczył się z wielkim planem regulacji i zabezpieczenia rzek“

Jeżeli ktoś wierzy jeszcze w obiektywizm żydowskich dziennikarzy i publicystów, to niech uważnie przeczyta ten wycinek z „Chwili“. A więc to chłop wyrażał lisy na stokach Karpat? Raczej chłopskie ręce i siekiery, a żydowskie głowy i kapitał.

Jest tajemnicą poliszynela, że cały przemysł drzewny na Podkarpaciu znajduje się w rękach żydowskich i inicjatywa rabunkowej gospodarki leśnej wychodzi najczęściej od Żydów.

Nie przeczymy, że Polacy mają w tym niszczeniu lasów spory udział. Są to ci Polacy, o których często się mówi: „sprzedał Żydowi las na pniu“. Ale chłopcy? Przecież chłopcy w Polsce nie są właścicielami lasów.

Wywiad, o którym mowa, uzyskał warszawski „Kurjer Poranny“. Pan premier powiedział, że ludności z terenu nawięzowanego powodzi, trzeba

dać chleba. Trzeba ją prosto wziąć na utrzymanie, aż do przyszłych zbiorów, przakarcić przez resztę lata, jesień, zimę, przedświątek. Już w tej chwili, zaraz, trzeba jej dostarczyć mąki na chleb, soli, cukru. Trzeba również, i to jest zadanie jedno z najpilniejszych, dać jej możność uzupełnienia niedoborów w zniszczonym przez powódź inwentarzu żywym i martwym oraz pomóc siewną. Trzeba dać tym ludziom zrujnowanym przez kłeskę, która zabrała im dorobek całorocznej pracy, tanti kredyty, aby mogli zaopatrzyć się w sprzęt gospodarski, niezbędny do uprawiania ziemi na rok przyszły, oraz w inwentarz żywy.

P. premier mówił ponadto o dostarczeniu budulca, o ulgach podatkowych i o robotach publicznych nad regulacją rzek. Roboty te dążyłyby ludności miejscowej zarobek, polom i wsiom ochronę.

Sprawozdawca „Kurjera“ nie mógł jednak wytrzymać, żeby nie palnąć głupstwa:

— Panis Premierze, woda zniósł wprawdzie plony na terenach nawiedzonych powodzią, ale również naniósł muł. Czy przez to nie zwiększa się urodzajność gleby, co w przyszłości częściowo chociaż wynagrodziłoby straty tegoroczne?

— To trudno dziś przewidzieć. Przekonał się o tym dopiero w roku przyszłym.

Nie jest to nic trudnego. Dunajec nie jest Nil i raczej zdarł pół cienką warstwę urodzajnej gleby, niż tam coś zostawił. A te reminiscencje Nilu i ta chętka robienia interesu nawet na powódź, to rzecz w „Kurjerze Porannym“ raczej zwyczajna. R.

Ropa naftowa wywołuje walki bratobójcze

Za kulisami konfliktu boliwijsko paragwajskiego

Chaco... Chaco... Chaco... Co pewien czas nazwa ta leci przez druty podmorskich kabli, telefonów, wybija się na łamach dzienników, uderza o ściany giełd, ma ci programy konferencji międzynarodowych, intriguje fabryki broni i amunicji. Chaco... Chaco...

Kto choćby tylko z geografii, i krótkiej historii, poznał pas ziemi, zwany „Chaco“, który stał się przyczyną krwawego, nieustającego sporu pomiędzy Boliwią a Paragwajem, ten wie, że nie lasy dziewicze, nie bezwodne, nieurodzajne obszary, słabo zaludnione, położone między wrogimi państwami. Nie... jakaś inna siła.

By ze stolicy Boliwii — La Paz, dotrzeć do Gran Chaco, musi się pokonać uciążliwa, bezdrożna przestrzeń, której przebieg pociąga za sobą kilka tygodni czasu. Obszar ten, nawiedzany częstymi deszczami, jest przeważnie nie do pokonania; w porze zaś letniej staje się jedną bezwodną pustynią, w której roją się kłębowa jadowitych żmij. Uparty podróżnik toruje sobie każdy niemal krok wielkim nożem zwanym „macheta“; stąd też przestrzeń tę zalicza się dziś jeszcze do słabo zbadanych, a noga białego człowieka niechętnie zapuszcza się w te niebezpieczne tereny.

O „Gran Chaco“ toczy się walka od lat dziesiątki, przerywana od czasu do czasu inscenizowanymi układami. Skoro tylko na czas pewien ucichnie walka, tajemniczy pęd posiadania, chęć zdobycia tego obszaru, rzuca przeciwne obozy w wir krwawego szaleń. Idzie stawka o niezbadane skarby... o naftę, ponoć największe zapasy na świecie, nad którą opiekuje roztoczyć chcą również dwa mocarstwa świata.

Nafta. To jest właściwa sprężyna bratobójczych walk — bratobójczych, gdyż walczą przeciw sobie synowie jednej matki — Hiszpani, synowie „Madre patria“. Mieszkańcy obu krajów są hiszpańskimi kolonistami, a po licznych rewolucjach i walkach wolnościowych, twórcami granic państwowych dzisiejszej Ameryki Południowej.

Nafta. Nie synowie Boliwii i Paragwaju staną się właścicielami płynnego złota. Nie. To z Wall street rzucił hasło a echo uderzyło o Londyn. Walka... Boliwia jest krajem, na którym ciąży kufra Wujka Sama. Boliwia za podszeptem

Waszyngtonu nie wypuści skarbu z rąk, tego sobie życzą Zjednoczone Stany Ameryki, które w ten szmat ziemi włożyły wiele kapitału inwestycyjnego.

Za plecami Paragwaju natomiast stoi Argentyna, po Brazylii największa republika Południowej Ameryki. Spada waluta argentyńska (peso), leci również na łeb waluta paragwajska. Polityka finansowa Paragwaju zależna jest ściśle od polityki finansowej Argentyny i argentyńskich kapitalistów, którym przewodzi wielki przemysłowiec: Senor Casado.

Poza kapitałem argentyńskim natomiast stoi kapitał angielski, który pociągnął swą wszechmocną pięść na argentyńskich kolejach, chłodniach mięsnych, fabrykach konserw i fabrykach samolotów. Ten właśnie kapitał angielski, podszeptuje kapitałowi argentyńskiemu plan zdobycia obszarów naftowych bezpośrednio dla Paragwaju, pośrednio zaś dla Argentyny i Anglii. Walka wre, przy czym po stronie Boliwii walczy, jako „żer armatni“, Indianie, przeważnie pod wodzą oficerów amerykańskich.

Gorzej natomiast wygląda sytuacja Paragwajczyków. Stolica ich Asuncion, znajduje się w niewielkiej odległości od placu boju. Gorzej — na polu walki giną Paragwajczy, a pierwsze pułki, które krwawiły się w bezlitosnych walkach, składały się z wychowanków paragwajskiej akademii wojskowej.

W sztabie boliwiańskim pracuje generał niemiecki Kundt; komendantem zaś wojsk paragwajskich jest syn Paragwaju — Estigabiria, przywiązany do swej ojczyzny duszą i ciałem, a temsamem przewyższający żołdaka Kundta, który przerzucał się już niejednokrotnie za dolary od jednej służby do drugiej — byle zdobyć złoto.

I dopiero na tej kanwie ocenić należy tragizm walki boliwiańsko - paragwajskiej. Walczą przeciw sobie bracia, mówiący tym samym językiem, szczeniący się tą samą historią — a obok kuli, niszczy ich szeregi: głód, pragnienie i dzikie bestie, nie odróżniające odznak armii. Ktoś kiedyś zanotuje dzieje tej bogato przelanej, bratniej krwi, a wtedy dowiemy się o szturmach i odparciach w forcie Boqueron, które w niczem nie ustępowały walkom pod fortami francuskimi w latach wojny światowej.

(K)

Rozwody wileńskie

II. Furka dla dezertersów małżeńskich

Zdaliśmy ku ulicy Zawalnej. Rozmowa toczyła się o rozwodach, które dziś mój rozmówca naświetlał z prawnego punktu widzenia.

— Sprawę rozwijania małżeństwa między chrześcijanami — mówił — normują na obszarze Polski różne ustawy, które dotąd obowiązują w poszczególnych dzielnicach. Kościół katolicki stoi na stanowisku nierozdzielności małżeństwa i nie dopuszcza rozwodów z wyjątkiem wypadku, gdy małżeństwo nie zostało fizycznie spełnione. Uznaje tylko separację i przewiduje możność unieważnienia małżeństwa w razie ważnych przyczyn.

— Ustawodawstwo państwowe na terenie Małopolski i Śląska Cieszyńskiego, gdzie obowiązują jeszcze austriacka ustawa małżeńska, staje na stanowisku nierozdzielności małżeństwa, zawartego w Kościele Katolickim, przyczem zastrzega dla państwa jurysdykcję w sprawach małżeńskich.

Natomiast w b. zaborze rosyjskim ustawa małżeńska oddaje sprawy małżeńskie sądownictwu władz wyznaniowych, czyli katolicy podlegają prawu kanonicznemu Kościoła katolickiego i nie mogą uzyskać rozwodu. W dawnym zaborze pruskim kodeks niemiecki, niezależnie od ślubu zawartego w kościele, wymaga dla ważności małżeństwa, zawarcia go w urzędzie stanu cywilnego. Dopuszczają przytem rozwód i dla

katolików, którego jednak władze kościelne nie uznają, zaczęły rozwiedziony katolik może zawrzeć ponowny związek małżeński, ale tylko w urzędzie stanu cywilnego.

— Ta różnica w ustawodawstwie poszczególnych dzielnic umożliwiła mieszkańcom Małopolski uzyskanie rozwodu i zawarcie nowego małżeństwa przez wspólne przesiedlenie się małżonków do innej dzielnicy. Prawo prywatne międzydzielnicowe z roku 1926 ustaliło, że przybywszy, po 1-rocznym zamieszkaniu podlega w dziedzinie stosunków rodzinnych prawu nowego miejsca zamieszkania.

— Małżonkowie — katolicy z Małopolski, którzy nie mają ważnych powodów do uzyskania unieważnienia małżeństwa, separacja zaś im nie wystarcza i chcą wejść w inne związki małżeńskie, po 1-rocznym wspólnym zamieszkaniami w b. dzielnicy pruskiej, mogą dla ważnych przyczyn uzyskać rozwód, a po nim zawrzeć cywilne małżeństwo z innymi osobami. Jednak uzyskanie rozwodu nie jest tam łatwe, muszą zaistnieć ważne przyczyny ustawowe i to stwierdzone przez sąd państwowy. Proces trwa dość długo i jest kosztowny. Dlatego Małopolanie wybierają teren b. Kongresówki, gdzie nie sąd państwowy, ale sąd odnośnego wyznania załatwia te sprawy.

— Na terenie b. Kongresówki trzy chrześcijańskie wyznania dopuszczają

rozvodu: prawosławne, ewangelickie (lutrzy) i ewangelickie - reformowane (kalwini). Ewangelickie jest dość rygorystyczne, natomiast ewangelickie - reformowane w Wilnie jest wielce liberalne, podobnie jak i prawosławne. Nie wymaga zamieszkania w Wilnie ani nawet osobistego stawienia się na rozprawę, nie bada szczegółowo treści skargi a opiera się na niewiele mówiących zeznaniach dwóch świadków, którzy też nie stawiają się osobiście. Jednym słowem jak najdalej idące ułatwienia. Konsystorz prawosławny w Warszawie stał się już głośny i uzyskał popularną nazwę „fabryki rozwodów“. Podobną działalność uprawiał „arcybiskup“ kościoła narodowego, osławiony Faron. W pokoju kawalerskim, mieszczącym się w Warszawie przy ulicy Marszałkowskiej Nr. 74, „arcybiskup“ Faron przeprowadzał doraźne rozwody. Wreszcie wkroczyły w to władze państwowe i położyły kres niezmordowanej pracy „arcybiskupa“. Udzielone przez niego rozwody i śluby są nieważne. Wilno jednak pracuje nadal pełną parą.

— W tym wypadku — konieczna jest zmiana wyznania przez małżonków — wtrąciłem.

— Nie przez oboje — odparł mój rozmówca. — Dla samego rozwodu wystarczy gdy jedno z małżonków przyjmie wyznanie kalwińskie, jednak jeśli oboje chcą wstąpić w nowe związki małżeńskie, oboje muszą zmienić wyznanie.

— To duża ofiara — powiedziałem. — Kościół rzuca kłótnię na odstępców, a społeczeństwo krzywo się na nich patrzy i pogardza nimi.

— Społeczeństwo? — zapytał, po czym dodał: — Nie wszyscy przecież o tem wiedzą. Zresztą klienci, z którymi się zetknąłem, zmienili religię nie z przekonania. Dla interesu. Dla oka ludzkiego chodzą prawdopodobnie nadal do Kościoła Katolickiego.

— Czyżby władze zboru kalwińskiego nie wiedziano o tem? — zapytałem.

— Zapewne wiedzą, nie zwracają jednak na to uwagi. Kalwiński superintendent w Wilnie p. Michał Jastrzębski przyjmuje do swej gminy wyznaniowej każdego zgłaszającego się. Powodu zmiany wyznania nikt nie bada.

— Jednak musi on się sam nasuwać — powiedziałem — jeśli zaraz po zmianieniu religii, nowy wyznawca występuje ze skargą rozwodową. Może tu grają rolę właśnie dochody, czerpane z rozwodów. Dochody te muszą być wysokie?!

— Prawdopodobnie, bo klientów jest bardzo wielu.

Nasunęła mi się wątpliwość, czy rozwód, uzyskany przez obejście ustawy i wyrzeczenie się wiary, jest ważny. Zapytałem o to mego rozmówcę, który odpowiedział:

— Sprawy takie opierały się już o sądy państwowe. Sąd Najwyższy orzeczeniami C. 260/25 i R. 207/31 rozstrzygnął, że wyroki konsystorskie nie mają znaczenia prawnego wobec małżonka, który pozostał katolikiem.

— Czyli, że na terenie Małopolski rozwód taki, chociaż wydany „W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej“ jest nieważny.

— Tak, jest nieważny. Małżonek, który pozostał katolikiem, może przeciwko drugiemu małżonkowi, który po rozwodzie zawarł nowy związek małżeński, wnieść skargę o bigamnię. Jednak nikt tego nie czyni i w rezultacie konsystorskie wyroki rozwodowe są milczeniem uznawane za ważne.

— Właściwie więc panuje chaos w tej dziedzinie — powiedziałem.

— Niewątpliwie. I dlatego po przyjęciu nowego kodeksu cywilnego, Komisja Kodyfikacyjna przystąpiła do opracowania projektu jednolitego prawa małżeńskiego dla całego państwa. Ponieważ jednak projekt zamierzał wprowadzić śluby cywilne a więc i rozwody, wywołał on burzę w sferach katolickich i prawdopodobnie został pogrzebany.

Weszliśmy w ulicę Zawalną. Mieszcza się przy niej różnorakie przedsiębiorstwa. A pod numerem 11: Wileński konsystorz ewangelicko - reformowany. To, tu! Budynek taki sobie. Weszliśmy, R. K.

**Daj grosz
na L.O.P.P.**

Z kraju od korespondentów „Kurjera“

Kronika wileńska

Arcybiskup wileński po rekonwalescencji

Mimo niedawnej rekonwalescencji ks. Arcybiskup R. Jałbrzykowski prze- prowadzi od kilku tygodni wizytację parafij w archidiecezji wileńskiej. Ostatnio ks. Arcybiskup wizytował parafie Rudziszki, Rałuknie, Rudinki, kilkakrotnie przemawiając do wiernych i udziela- jąc sakramentu Bierzmowania. Lud- ność wita ks. Arcybiskupa owacyjnie. Zwracają powszechną uwagę przemó- wienia ks. Arcybiskupa do wiernych — litwinów w języku litewskim, którym w- łađa biegle Arcybiskup wileński.

LIKwidACJA SEKT. Na terenie pow. postawskiego i dziśnieńskiego w ostatnich tygodniach uległy likwidacji trzy sekty hudorowców. Około 400 osób odeszło od sekciarzy i przyłączyło się z powrotem do kościoła katolickiego.

OSłABIENIE AKCJI KOMUNISTÓW. Z terenu powiatów Wileńszczyzny dono- sza, iż w ostatnich czasach zupełnie osła- biła cała akcja komunistyczna. Na tere- nie powiatów uległo likwidacji około 17 ra- jonowych komitetów, przyczem z ruchu komunistycznego prowincjonalnego ode- szło około 60 proc. członków.

Również ruch komunistyczny w mie- ście znacznie osłabił. Według statystyki władz policyjnych i sądowych wynika, iż działalność komunistycznych jaceł i komitetów okręgowych uległa dezorganiza- cji i znajduje się w stanie kompletnego upadku.

Kronika zakopłańska

Odroczenie Złotu Dzielnicowego Sokolstwa

Wskutek niesłychanej klęski powo- dzi, która dotknęła całą Zachodnią Ma- łopolskę, a w szczególności Podhale i Podkarpacie i wobec tego, że każdy grosz zbędny powinien być użyty na ratunek dla powodzian, Zarząd Dzielni- cy krakowskiej postanowił odroczyć zapowiedziany na dzień 28 i 29 lipca Złot Dzielnicowy Sokolstwa w Zakopa- nem połączony z zawodami, o czym się poszczególnie Zarządy Gniazd zawiada- mia, z tem, że decyzję o nowym termi- nie poda się w swoim czasie do wiado- mości.

Obecnie wzywa się wszystkie To- warzystwa Sokole, aby w akcji niesie- nia pomocy ofiarom powodzi wzięli jak najwydatniejszy udział.

Kronika morska

„Ewa“, statek badawczy stacji mor- skiej na Helu.

WZROST LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW. W Gdyni obserwowany jest stały wzrost liczby przedsiębiorstw handlowych, która na dzień 1 lipca osiągnęła cyfrę 2500. Zazna- czyć należy, że szereg przedsiębiorstw na- leży do żydów.

PLAGA MSZYC. W niektórych powia- tach Pomorza, zwłaszcza na terenie wy-

Jak już donosiliśmy, na Helu przymusowo wylądował niemiecki samolot pasa- żerski, utrzymujący komunikację między Berlinem, a Królewcem.

Przeszło 100.000 rodzin bez dachu w Tarnowie i okolicy

Przeszło 100.000 rodzin w najbliższej okolicy Tarnowa pozostało bez dachu nad głową. Setki zwłok utopionych lu- dzi, koni, krów i drobniejszego inwentar- za, czeka zakopania w ziemi.

Lekarz powiatowy, Dr. Waręda i we- terynarz pow. p. Tuma, niestrudzenie pracują, objeżdżając powiat. P. Tuma w jednej tylko wiosce, Mikołajowicach nad Dunajcem, przeprowadził pogrzebanie nieżywych 17 koni i ponad 30 krów.

Ziemniaczyska, pozostające poprze- dnie przez pięć dni pod wodą, obecnie rozparzone żarem słonecznym cuchną okropnie.

Z pobliskich miasteczek: Żabna, Da- browy, Szczuczna, dochodzą smutne wieści: Żabno i Szczuczna uległy zupełne- mu niemal zniszczeniu przez powódź, Dąbrowa ucierpiała mniej. Ofiary w lu- dzkach były liczne.

Sp. Jacek Gieroni, o którego skonie pisałem w poprzedniej korespondencji, nie zaznał spokoju po śmierci. Dom, w którym spoczywały zwłoki tego dzielne- go obywatela, zalał wezbrany Dunajec, a trumna pływająca, obijając się o ściany domostwa.

Zbiórka na powodzią zainicjowa- na przez męś. Towarzystwo Św. Win- centego a Paulo d. 22 bm., przyniosła znaczniejszą kwotę. Powiatowy Komitet pomocy powodzianom zawiązał się w d. 21 bm. Na czele jego stoją pp. starosta Lissowski, p. Sanguszko, plk. mgr. p. Broniowski i prezes S. O. Dr. Syrowy.

Kronika miejscowa zajmuje się sło- wem i pismem dwoma przykrymi wy- padkami. Dzierżawca Wierchosławic, p. Radwan, człowiek spokrewniony z wybitnymi osobistościami, nie przyjął do swej stałni wyratowanych z topieli koni i nie wydał łodzi, będącej jego własno- ścią. Aresztowano go i skutego odstawi- onio do Tarnowa.

Wierchosławice siedziba ongi p. Witosa, poniosła wskutek powodzi nie- zmierne straty.

Zaznaczyć należy, że aresztowano również assessora miejskiego, Stań. Ka- musidńskiego, wybranego do Rady miej- skiej z listy 1. Odsrubował on wladro u swej studni, chcąc przeszkodzić sąsia- dom w czerpaniu wody.

Wśród ogromnej klęski, jaka dotknę- ła zachodnią część Małopolski, sprawa p. Radwana i Kamusińskiego jest b. przy- krym zgrzytem. W Tarnowie jednak brak serca i brutalne słowa stały się od pewnego czasu częstym objawem; poja- wiły się one z nowymi ludźmi, przyby- łymi w te okolice.

BURZA. W południe w niedzielę przeszła nad Tarnowem gwałtowna bu- rza, połączona z ulewą i gromami.

POŁĄCZENIE KOLEJOWE drogą okrężną, n. p. na Lublin, Kielce do Kra- kowa, na Suchą Żywiec do Białej już dokonane, na normalne wypadnie jeszcze kilkanaście dni czekać.

—o—

Kronika zbarska

Warszawscy harcerze na zamku w Zbarażu

Mało w Polsce jest miejsc, tak drogich sercu każdego patrioty — Polaka, jak Zba- raż. Wszak wstawił się on w r. 1649 swą bohaterską obroną, którą opiewa nasz wielki powieściopisarz, Henryk Sienki- wicz w „Ogniem i Mieczem“. A jednak dziś mało Polaków wie o tem, a już nikt prawie nie troszczy się o ten zabytkowy zamek polski w Zbarażu, który obecnie rozsypane jest w gruzy. Dlatego godnym podkleślenia jest fakt, iż warszawscy harce- rze w tym roku u stóp ruin starożytnego zam- ska zbarskiego rozbili swe namioty obo- zowe. Jest to 37-a drużyna harcerska im. Szymona Mohorta, która 2 lipca przybyła tu na czterotygodniowy obóz.

Na szczególną uwagę zasługują zwłasz- cza codzienne, wieczorne ogniska harcer- skie, które gromadzą wokół siebie rzesze miejscowej ludności w charakterze wi- dzów...

I tak, gdy tylko zmrok zapadnie do- kół, a płomień ogniska oświetla prze- dnie ściany ponurego zamczyska, zbiera się ta garstka polskich harcerzy, wokół ogniska — niby cienie przadawnych nie- gdyś rycerzy zbarskich i zaczyna śpiewać przeróżne piosenki. Z początku dumki, potem coraz weselsze i żywsze pieśni re- gionalne, ludowe i narodowe — aż dh. ko- mendant Sowiński Zygmunt, „wódz mło- dych wilków“, przerwie i zacznie im mó- wić harcerskim sposobem gawędzenia o przeszłości tego zamku, o tych rycerzach i bohaterach, co tak mężnie gród ten nie- gdyś od pohaciów obronili, broniąc tem samem Chrześcijaństwa i Polski od za- głądy — o Wiśniowieckich, Skrzetuskich i Longinis Podbiępiecie, co to po trzy głó- wy naraz ścinał, na tych wałach zamko- wych, swym słynnym Zerwikapturem. A gdy już wszystko dokoła na dobre się rozdzuma nad przeszłością tego zamczyska i tej polskiej ziemi — wtedy, jak nie- gdyś ów legendarny Zagłoba — wstaje „śmieszny Młó“ (dh. Roman Kamiński) ze swą laską magiozną i swymi konceptami, nigdy się nie kończącami i zmienia nastroj wokół ogniska. I znowu leci pieśń w dal — na pola, lasy i te stępy podolskie, — a młodzią jej jakaś dziwna, przejmująca i miła — bo polska.

I tak codziennie. A lud miejscowy oraz inteligencja, a zwłaszcza młodzież garnie się do polskich harcerzy — rycerzy i uczy się od nich, jak należy czcić dawne zabytki polskości na naszych wschodnich kra- sach, jak być dobrym Polakiem i katoli- kiem i jak należy kochać swą Ojczyznę.

Spółczesność zbarska rolę takich obozów harcerskich doskonale rozumie. Dowodem tego jest nader przychylny ustos- sunkowanie się do harcerzy p. Starosty, miejscowego duchowieństwa, byłego bur- mistrza p. Gawetza, a zwłaszcza kom- endanta miejscowego P. W., p. kpt. To- maki, którego harcerze obrali za swego opiekuna w obozie.

Dalby Bóg, żeby takich obozów harce- rskich było więcej na naszych wschodnich kresach, a zwłaszcza w miejscach, gdzie się znajdują dawne, polskie, zapomniane dziś zabytki — lub gdzie jest brak polsko- ści i poczucia narodowego.

S. Ga-aki.

Kronika złoczowska

USTĄPIENIE PREZESA „ZWIĄZKU INWALIDÓW“. P. Kubrycht, prezes „Związku Inwalidów“, ustąpił z zajmowa- nego stanowiska, a funkcję prezesa spra- wuje p. Słowicki. Jak się dowiadujemy, p. Kubrycht, który piastował godność preze- sa przez 8 lat zgłosił swoją rezygnację na żądanie „Głównego Związku Inwalidów w Warszawie“. Motywy całej sprawy wy- świadli niewątpliwie walne zebranie „Związku Inwalidów“ w dniu 12 sierpnia.

MIESZKANCY UL. KOŚCIUSZKI SYG- NALIZUJĄ „POWÓDŹ“. Wskutek opiesz- łości Magistratu, który w tym roku zu- pełnie nie czyścił przewodów kanałowych przy ul. Kościuszk. mieszkańcy domów przy tej ulicy już pięć razy w tym roku musieli opuszczać swoje mieszkania. Ponie- waż niebezpieczeństwo ciągłych zalazów za- graża ul. Kościuszk. w dalszym ciągu, przeto mieszkańcy jej zwracają się za na- szym pośrednictwem do Magistratu z pro- śbą o zarządzanie środków zapobiegaw- czych.

PODSTAWĄ POWODZENIA PENSJONATU

To dobra

KAWA I HERBATA

P. T. Zarządy pensjonatów zapewniają sobie stałe powodzenie u smakoszy, za- opatrując się w powyższe artykuły w firmie

EDMUND RIEDL

Lwów, Rutowskiego 3.

FIJJE: ul. Gródecka 74
ul. Potockiego 38
pl. Unji Brzeskiej 5

Cenniki na żądanie odwrotnie.

1180

zyn, pojawiły się w ostatnich tygodniach masy mszyc, które w ogromnej ilości oble- piły łodygi zbóż strączkowych, a szczegól- nie grochu i pewnych gatunków warzyw. Na niektórych polacjach nie będzie niemal żadnych zbiorów grochu, na innych zaś zbiory pokryją załadwie wysiew.

Walka z tą plagą, podjęta przez rolni- ków w rozmaity sposób przez sypanie po- piołu i specjalnych nawozów, pozostała

bezskuteczna. Poza zbożami strączkowemi plaga mszyc grozi niektórym gatunkom warzywa.

Daj grosz
na L. O. P. P.

CO DZIEŃ NIESIE? KRONIKA KRAKOWSKA

24	Wtorek
Lipca	Krystyny
Wsch. słońca 3 g. 35 m.	Środa, Jakóba Ap.
Zach. słońca 19 g. 25 m.	

Odjazd pociągów z Krakowa

Do Warszawy przez Częstochowę: 0,45 (kursuje od 15 maja do 6 października), 7,15 (p), 11,58, 15,15, (kursuje od 14 sierpnia do 20 sierpnia), 17,20 (p), 23,00.

Do Warszawy przez Kielce, Radom, Dęblin: 22,15.

Do Katowic: 5,10, 6,01, 6,50, 7,31 (Lux-Torpeda kursuje wtorki, środy, czwartki, piątki i soboty), 10,45, 11,22 (p), 12,29 (Lux-Torpeda kursuje wtorki, środy, czwartki, piątki), 13,20 (kursuje od 17 czerwca do 2 września codziennie), 14,25, 17,12 (p), 19,25 (kursuje codziennie z wyjątkiem 25, 26 grudnia i 21 i 22 kwietnia), 21,30 (p), 21,38, 22,27 (Lux-Torpeda kursuje tylko w niedzielę).

Wiedeń-Praga: 11,22 (p), 21,00 (p), 5,10, 7,40, 14,25.

Gdynia: 17,12 (p), 21,30 (p).

Zebrzydowice: 11,22 (p), 14,25, 21,30 (p).

Poznań: 6,01, 10,45, 17,12 (p), 21,30 (p).

Berlin: 11,22 (p), 21,30 (p), 5,10, 10,45, 17,12, 21,36.

Cieszyn: 17,45.

Chrzanów: 5,10 (kursuje od 31 maja do 2 października), 7,40, 11,22 (p), 14,25, 17,42, 21,30, 21,36.

Dziedzice: 5,10 (kursuje od 31 maja do 2 października), 7,40, 11,22 (p), 14,25, 17,42, 21,30, 21,36.

Zywiec: 17,42.

Lwów: 11,20 (p), 11,25, 10,00 (p), 0,15, 0,05 (p).

Zakopane 0,05 (kursuje od 6 października do 15 grudnia), 0,45 (kursuje od 15 maja do 7 października), 3,40 (kursuje od 15 maja do 6 października), 7,25 (kursuje od 15 maja do 6 października), 8,54 (kursuje w niedzielę Lux-Torpeda), 9,15, 13,52 (p), (kursuje od 15 maja do 6 października), 14,35 (kursuje od 13 sierpnia do 19 sierpnia), 14,48 (kursuje w soboty Lux-Torpeda), 15,21 (kursuje od 15 maja do 6 października), 18,15, 23,05 (kursuje od 15 maja do 6 października).

Co zwiedzać w Krakowie?**ZABYTKI — MUZEA — WYSTAWY****MUZEUM NARODOWE**

I. **GALERIA SZUKI WSPÓCZESNEJ** w Sukiennicach, Rynek Gł., Malarstwo i rzeźby od połowy wieku XIX, przemysł artystyczny zabytki z epoki średniowiecza, pamiątki narodowe. Otwarte codziennie od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

II. **ODDZIAŁ IM. EMERYKA HR. HUTTEN-CZAPSKIEGO**, Wolska 10. Numizmatyka, grafika, druki, broń i przemysł artystyczny. Środy, niedziele i święta od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

III. **DOM I MUZEUM JANA MATEJKI**, ul. Florjańska 41. Zbiory Jana Matejki i artystyczna po nim spuścizna. Codziennie od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

IV. **ODDZIAŁ IM. FELIKSA JASIEŃSKIEGO**, ul. Szczapańska 11. Okazy sztuki polskiej i japońskiej, dywany, sprzęty z różnych epok itd. O otwarciu poszczególnych wystaw zawiadamia się osobnymi ogłoszeniami. Codziennie od 10—14. Wstęp zł. 1.

V. **ODDZIAŁ IM. ERAZMA BARĄCZA**, Karmelicka 51. Kilimy polskie, dywany wschodnie, broń, sprzęty, malarstwo XIX wieku. W środy, niedziele i święta od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

VI. **WIEŻA RATUSZOWA**, Rynek Gł. Zabytki rzeźby polskiej w oryginałach kamiennych i odlewach gipsowych. Niedziele i święta od godz. 10—14, wycieczki także w innym czasie za uprzednim zgłoszeniem. Wstęp gr. 50.

VII. **BARBAKAN**, zabytki sztuki fortyfikacyjnej, otwarte codziennie od godz. 10—14. Wstęp gr. 50 od osoby.

WIEŻA MARJACKA, codziennie od godz. 10—14. Wstęp gr. 50, wycieczki gr. 25.

MUZEUM XX CZARTORYSKICH, ul. Pijarska 6. Zwiedzanie grupami pod kier. funkcyjarszów, muzeum we wtorki i piątki o godz. 10, 11 i 12. Wycieczki mogą zwiedzać w innym czasie po porozumieniu się z dyrektorem.

MUZEUM ETNOGRAFICZNE, Wawel 7. codziennie od godz. 10—13. Wstęp gr. 50. Młodzież i wycieczki gr. 20, wycieczki szkolne od godz. 9—16 za opłatą gr. 10 od osoby.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE P.A.U.

Środki zapobiegawcze przeciw wybuchowi epidemii na terenach dotkniętych powodziami

Pojawiły się niepotwierdzone wiadomości, że na terenach dotkniętych powodziami w Województwie Krakowskim wystąpiły epidemicznie choroby zakaźne. Wiadomość ta nie ma uzasadnienia i nie odpowiada stanowi rzeczywistości. Żadnych epidemii ani wzrostu sporadycznych wypadków zachorowań na choroby zakaźne dotychczas nie notowano.

W celu zaś zapobieżenia możliwym

wybuchom epidemii Urząd Wojewódzki równocześnie z akcją ratowniczą prowadzi energiczną akcję sanitarną. Akcja ta obejmuje szczepienia ochronne, dezynfekcje studziń, wzmocniony dozór nad żywnością, asenizację osiedli ludzkich i t. p.

Urząd Wojewódzki apeluje do ludności, aby we własnym interesie ściśle stosowała się do zarządzeń sanitarnych władz.

Z LISTÓW DO REDAKCJI.**„Dobrodziejstwa“ Ubezpieczalni Społecznej**

Szanowna Redakcjo!

W jednym z ostatnich numerów wielce poczytnego „Kurjera“ ukazał się list do redakcji w sprawie wysokich opłat za ubezpieczenie służących.

Najbardziej dotknęło pracodawców na wsi, głównie księży, pisarzy gminnych i nauczycieli podciągające służby domowej pod obowiązkowe opłaty do Ubezpieczalni Społecznej. Toczy się obecnie spór, czy służąca, która np. na plebanji jednocześnie obsługuje dom, ogród, bydło, trzodę, należy do domowych, czy rolnych, podlega opłatom czy nie.

Alę chodzi głównie o stronę praktyczną. Oto służąca jedzie do Ubezpieczalni Społecznej w Olkuzi 21 km. i po dwugodzinnym chodzeniu od biurka do biurka rozmaitych rezerfortów dowiadyuje się, że musi udać się do lekarza w Skalę, odległej od miejsca zamieszkania o 9 km. gdyż tamtejszemu lekarzowi podlega. Biedna pracownica, która przed „dobrodziejstwem“ ubezpieczenia mogła udać się do **Ojcowca odległego o 3 km.** i mogła zasięgnąć porady lekarskiej na koszt pracodawcy za 3 zł, musi zapłacić za furmankę do Olkuzi 4 zł. „Biurokracy“, panujący w Ubezpieczalni Społecznej, nie może pozwolić na udzielenie porady lekarskiej w Olkuzi, ale odsyła do Skąty. Po jakimś czasie chora udaje się do Skąty (droga wynosi 9 km!) Przybywszy do lekarza dowia-

duje się, że ten ordynuje tylko do godz. 10-sj, wobec tego musi zapłacić 2 i pół zł. za normalną wizytę.

Czy to już nie zakrawa na kpiny?

Ks. W. J. — prenumeratorem „Kurjera“.

Rozmowy telefoniczne, za które abonenci nie płacą

Każdy abonent w Krakowie, pragnąc porozumieć się z Zarządem Pocztowym w sprawie instalacji telefonów, reklamacji co do obsługi tychże, wyjaśnień w sprawie przedkładanych rachunków itp. będzie mógł otrzymać wyczerpujące informacje zupełnie bezpłatnie (bez notowania tej rozmowy przez liczniki telefoniczne) za pośrednictwem następujących numerów telefonów:

Nr. 97 zgłoszenia rozmów międzymiastowych,

Nr. 98 nadawanie telegramów telefonicznych,

Nr. 150-50 biuro napraw telefonów miejskich,

Nr. 137-00 informacje o taryfach telefonicznych i numerach nowych telefonów,

Nr. 139-98 kierownictwo centrali międzymiastowej,

Nr. 123-97 kontrola rozmów międzymiastowych,

Nr. 102-50 kancelaria urzędu telefoniczno-telegraficznego (na ten numer należy zgłaszać zamówienia na nowe stacje telefoniczne),

Nr. 161-00 oddział rachunkowy urzędu telefoniczno-telegraficznego.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

W. P. IDE, KUTY. Dziękujemy za nader interesujący materiał. Artykuł o obozie harcerskim pójdzie (wraz z częścią zdjęć) w dodatku niedzielnym „Kurjera“ z 29 bm. Egzemplarze zostaną wysłane.

W. P. J. BIEL, ZAKOPANE — KRAKÓW. — Notatki i recenzja poszły. Artykuł o Cieżkowicach pójdzie w dodatku z 29 bm. (szkoda, że bez ilustr.) Prosimy o obecny adres; — dziękujemy za pamięć.

P. T. STAŁA WIELOLETNIA PRENUMERATORKA ZE LWOWA. — Uważając uwagi Pani i innych Czytelników, za słuszne — powróciliśmy już od ub. niedzieli do ogłaszania programów radiowych na dzień bieżący i następny. Sprawy ciągłych i za częstych zmian w programie audycyj zajmujemy się osobno. Za życzliwą krytykę i pamięć dziękujemy.

KOMUNKATY

ZBIÓRKA ULICZNA NA POWODZIAN. W poniedziałek odbyła się na ulicach m. Krakowa zbiórka na rzecz ofiar dotkniętych powodziami.

SPRAWA EKSPORTU DO CZECHOSŁOWACJI. Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie udziela firmom, zainteresowanym eksportem do Czechosłowacji, informacji o warunkach przydziału dewiz przez Czechosłowacki Bank Narodowy.

CZASOWE ZAMKNIĘCIE URZĘDU POCZTOWO-TELEGRAFICZNEGO PRZY ULICY PODWALE. Urząd pocztowo-telegraficzny Kraków 4 przy ul. Podwałe 3 będzie zamknięty od dnia 23 do dnia 23 lipca br. włącznie, z powodu remontu lokalu.

Z DYR. POCZT I TEL. 20 lipca gmina Świnjary została włączona z zamiejscowego okręgu pocztowego agencji pt. Mikuszowice i włącza się ją do zamiejscowego okręgu pocztowego agencji pt. Uście Solne.

DAJ GROSZ NA L. O. P. P.

Polacy! Katolicy!

Zatrudniajcie

bezrobotnych narodowców!

Sekcja Młodych S. N. Kraków, Rynek Główny 6 poleca wypróbowanych pracowników umysłowych i fizycznych 22000

Audycje radiostacji krakowskiej

Wtorek, dnia 24 lipca 1934 r.

6,30—7,25 Audycja poranna z Warszawy, 7,25 Program na dz. bież., 7,30 Wiadom. bież., 11,57 Sygnał czasu, hejnał z Włocław Marjackiej, 12,03—13,20 Transmisja z Warszawy, 13,20 Płyty, 13,55—14,15 Transmisja z Warszawy, 16,00 — 18,45 Transmisja z Warszawy, 18,45 „Stary Kraków“ w opr. dr. J. Dobrzyckiego, 19,00 Rozmaitości, komunikaty, 19,10 Program na dz. nast., 19,15 Płyty gramof., 19,50 Transm. z Warszawy, 19,55 Lokalne wiadom., sport 20,00 Transmisja z Warszawy, 20,02 Odczyt pt.: „Legenda Niagary“ wygł. dr. M. Patkaniowska, asyst. U. J. 20,12 — 23,00 Transmisje z Warszawy i Poznania.

NA POGRANICZU TRZECH PAŃSTW.

Wszyscy znamy piękne, barwne pejzaży i prelekcje prof. Rudolfa Wacka, jednego z pierwszych pionierów ruchu sportowego w naszym mieście. Radjostuchacze będą mieli możliwość usłyszenia dziś nowego odczytu prof. Wacka. Prelegent, mówić będzie o wrażeniach z wycieczki autem przez Karpaty dolinami Oporu, Prutu, i Czeremoszu oraz w okolice Miodoborów. Audycja o 18,45.

„LWOWIANNI AMBASADOREM CESARZOWEJ CHIŃSKIEJ“ O niezwykłych przygodach jednego z członków patrycjuszowskiej rodziny Lwowskiej Bołmów, Jezuita O. Mochou, który wyjechał do Chin, jako misjonarz i zyskawszy sobie zaufanie cesarzowej — matki i cesarza Yowng-Li, otrzymał bardzo ważną misję dyplomatyczną, opowie radjostuchaczom Dr. Władysław Filar. Audycja dziś o godzinie 22,02.

GALMANIN KARPINSKIEGO

zapobiega poceniu się i odparzaniu ciała

KOSZULE NA MIARĘ

wykwintnie i fachowo uszyte, we własnej pracowni bieliźniarskiej z najlepszych popelin, jedwabi, oxfordów poleca

M. BAYER I SKA

Lwów, ul. Legionów 1. 969

Uszyte koszuli zł. 3⁵⁰.

Bluzki plażowe
Kapelusze kąpielowe

Pyjamy plażowe
poleca firma 1123

BERTA STARK

ZE ŚWIATA

Dr. Mikołaj Tesla, Szwajcar, który — jak pisaliśmy — utrzymuje, że udało mu się odkryć promienie śmiertelności. 77-letni uczonek chce swój wynalazek przedłożyć konferencji rozbrojeniowej w Genewie.

—o—

Nowe przepisy drogowe w Angji

Nieustanny wzrost liczby wypadków drogowych wywołał poważne zaniepokojenie w opinii publicznej Anglii. Podjęto gwałtowną kampanję celem ograniczenia szybkości samochodów nie tylko w miastach, ale i na szosach. Protestują przeciw temu automobilści, lecz zwolennicy ograniczenia szybkości mają za sobą jako argument straszną statystykę ofiar wypadków samochodowych na drogach Wielkiej Brytanji.

W roku 1933 liczba ofiar wyniosła 7.202 zabitych i 216.328 rannych, podczas, gdy w r. 1926 było 4.886 zabitych i 133.883 rannych.

W związku z tem ogłoszone zostały nowe przepisy drogowe. Dotychczas za najmniejsze przestępstwo odbierano sprawcy pozwolenie jazdy na rok, co było b. ciężką karą i sędzia często wahał się przed jej zastosowaniem. Obecnie prawo jazdy odebrane być może na kilka tygodni lub nawet kilka dni. Szybkość maksymalna oznaczona została w miastach na 30 mil (50 kilometrów). Nowy „Road bill“ przyjęty został z uznaniem przez opinię.

Zaparcie. Doświadczenia lekarskie wykazały, że przy chorobach organów podbrzusza naturalna woda gorzka Franciszka - Józefa zapewnia łagodne wypróżnienie. Zap. przez lek. 21803

Węgierskie owady do Kanady

Do wioski Iszak na Węgrzech przybyli trzej uczeni angielscy, którzy tam zamieszkali i ku zdziwieniu mieszkańców zajęli się gorliwie połowem rozmaitych owadów leśnych. Codzień udawali się na wyprawę do lasu i co wieczór wracali obciążeni skrzynkami z bogatym połowem. Udało im się w ciągu kilku tygodni złowić blisko trzysta tysięcy sztuk rozmaitych owadów, które zostały zapakowane starannie do szklanych słoików.

Po powrocie do Budapesztu uczeni leśnicy kanadyjscy, gdyż to byli oni, wyeksperymentowali oryginalny żywy ładunek do Kanady. Wyjaśnili oni, że te gatunki owadów, znajdujące się tylko w lasach na Węgrzech, ciepła i niszczą szkodniki leśne, które zagrażają lasom w Kanadzie. Chodzi więc o to, aby zaaklimatyzować w Kanadzie owe gatunki owadów węgierskich dla wytopienia innych gatunków szkodliwych.

—o—

Paul Boncour adwokatem Rumunii w procesie o dobra Habsburgów

Jedną z pozostałości wielkiej wojny są międzynarodowe trybunały rozjemcze, mające rozstrzygać spory między jednym z państw uczestniczących w tej wojnie z jednej, a poszczególnymi osobami z drugiej strony.

W zacisznych murach gmachu przy ulicy de Varenne w Paryżu obraduje właśnie obecnie tego rodzaju trybunał rozjemczy.

Skarżącym jest arcyksiążę Józef Habsburg, obecnie członek parlamentu węgierskiego, — stroną pozwaną zaś rząd rumuński.

Spór idzie o wielką stawkę, mianowicie o olbrzymie dobra arcyks. Józefa leżące w Siedmiogrodzie, które na podstawie traktatu w Trianon przeszły na własność rządu rumuńskiego. Wartość tych dóbr szacowana jest na 60 milionów franków szwajcarskich.

„Punctum saliens“ niejako całego procesu leży w tem, iż teksty francuski i angielski traktatu w Trianon różnią się nieco między sobą.

Tekst francuski mówi o konfiskacie „dóbr należących do dawnej rodziny pa-

nującej“, natomiast w tekście angielskim jest mowa o dobrach „należących do członków byłej rodziny panującej“.

Otóż arc. Józef, opierając się na tekście farnuski (miarodajnym zresztą w razie konfliktów), żąda odszkodowania w sumie 60 mil. franków szwajcarskich z procentami, podnosząc, że dobra te były osobistą własnością jego ojca, który nabył je legalną drogą, płacąc cenę kupna jak każdy zwyczajny śmiertelnik.

Specjalny posmak tej sprawie nadaje fakt, że rząd rumuński zastępuje w procesie b. premier francuski Paul Boncour. W odpowiedzi na skargę twierdzi Boncour, że konfiskata majątku Habsburgów była niejako sankcją karną w stosunku do wszystkich członków tej dynastji za wywołanie wojny.

Trybunał rozjemczy nie rozstrzygnął narazie całej sprawy. Przedewszystkiem bowiem trzeba będzie ustalić oficjalnie, czy trybunał paryski jest kompetentnym do wydawania wyroku w tym sporze, którego źródła szukać trzeba w wielkiej wojnie.

Zmarły O. Józef Gianfranceschi, kierownik radiostacji watykańskiej. Był on uczestnikiem wyprawy Nobilego do bieguna północnego.

Regaty uniwersyteckie przed sądem

Między załogami uniwersyteckimi Oksfordu i Cambridge odbywają się corocznie wielkie wyścigi na Tamizie. Regaty Oksford — Cambridge należą do uroczystości narodowych. Setki tysięcy ludzi obserwuje przebieg wyścigów z brzegów Tamizy oraz z łodzi i statków.

Wydarzyło się, iż dwaj urzędnicy podatkowi razem z innymi pasażerami wsiadli do łodzi wynajętej i pojechali do Mortlake, aby tam przyrzec się regatom. Tam łódź zatrzymała się. Urzędnicy podatkowi zażądali teraz od właściciela łodzi opłaty podatku widowiskowego, wychodząc z założenia, że łódź jest trybuną płaćną, z której przyglądają się widzowie regatom.

Wobec odmowy właściciela sprawa poszła do sądu. Sąd uznał, iż ze względu na to, że za miejsca w łodzi płacono, aby móc się przyglądać przebiegowi wyścigów, opłata podatku widowiskowego jest w danym wypadku słuszną.

Humor

CUDOWNE DZIECKO

U państwa Ciameńskich są goście, Pa. Ciameński zabawia ich opowiadaniem o nadzwyczajnych zdolnościach swego dziesięcioletniego synka Karolka:

— Nie macie państwo pojęcia, jakie to mądre dziecko! Tak mały, a już umie napamiętać wszystkie daty z historii powszechnej!

— To nadzwyczajne!
— Wyjątkowo mądre dziecko! — dziwią się goście, ale ktoś wyraża powątpiewanie:

— Wszystkie? Czy to możliwe?
— Wszystkie? Czy to możliwe?
Ciameński, woła synka i zwraca się doń:
— Karolku! Powiedz kilka dat z historii!

— Rok trzysta dwudziesty czwarty... rok tysiąc osiemset dwunasty... rok tysiąc czterysta dziesiąty... recytuje Karolek bez zająknięcia

— Dobrze! — przerywa powątpiewający pan. — A co się wtedy stało?
— Co się stało? Tego to on nie wie!
— odpowiada pan Ciameński, — Przecież ja mówiłem tylko to, że on zna wszystkie daty!

DOM DENTYSTY

— Widzisz ten dom?
— Widzę.
— Dom ten został zbudowany z ludzkich westchnień i płaczu. Z gorzkich łez przelanych przez narzeczonych i żonatych, z ludzkich cierpień wdów i sierót.
— Czyj to jest dom?
— Ten dom jest własnością dentysty.

NA ULICY

Dwunastoletni chłopiec pali papierosa na ulicy. Zauważyła to przechodząca panna, klepie go po ramieniu i mówi:
— Coby na to powiedział twój ojciec, gdyby cię spotkał palącego?
— A coby dopiero powiedział na to mąż pani, gdyby się dowiedział, że pani zaczepia na ulicy obcych młodych mężczyzn?

Zniwiarki z amatorstwa...

Taka „praca przy żniwach“ jest przyjemna i miła — ale z pewnością niezbyt wydajna.

Raj rozwodowy na Kubie Nabezdrożach propagandy turystycznej

W dzisiejszych ciężkich czasach każdy kraj stara się o rozwinięcie silnego ruchu turystycznego. Jest to jedna z najwzrostniejszych gałęzi „przemysłu“, przynosząca ładne zyski zarówno państwu (koleje, linje okrętowe) jak i rozmaitym kupcom i przedsiębiorcom.

Ale i tu konkurencja jest silna. Nie wystarczą już najpiękniejsze fotografie, sławiące piękna natury. Trzeba szukać czegoś lepszego, choćby... ruletki, jak to niedawno zrobiła Austria.

Nadругiej półkuli propaganda turystyki posunęła się znacznie dalej, jak tego świeży przykład mamy na Kubie.

Kuba stała się „rajem rozwodów“. Po długich pertraktacjach rząd kubański, pod naciskiem zainteresowanych, t. j. przemysłu turystycznego, uchwalił nową ustawę rozwodową, stanowiącą niewątpliwie „ostatnie słowo techniki“ na tem polu.

Wedle tej ustawy cudzoziemiec musi przebywać stale na Kubie co najmniej 30 dni, by mógł uzyskać rozwód, — a cały koszt pobytu i procesu rozwodowego nie przekracza skromnej stopy.

kowo kwoty 3000 złotych.

Uzyskanie rozwodu jest rzeczą niesłychanie łatwą, skoro się uwzględni, że ustawa przewiduje kilkadziesiąt powodów usprawiedliwiających rozwód.

Między niemi figurują takie np.: obraźliwe wyrażenia, skłonność do pijactwa, narkomanja, skłonność do gier hazardowych, nieusprawiedliwione opuszczenie wspólnego mieszkania na pół roku, — i wreszcie klasyczna „niezgodność charakteru obojga małżonków“.

A co najważniejsze, wystarczy, jeżeli tylko jedna strona zażąda rozwodu, podając któryś z powyższych powodów.

Po uchwaleniu ustawy wyruszył do Stanów Zjedn. cały rój specjalnych „agentów od rozwodów“, przeprowadzając odpowiednią reklamę i propagandę. Na początek zaproszono słynną gwiazdę filmową Jean Harlow z tem, że dla celów propagandy biura turystyczne podejmują się przeprowadzić jej rozwód zupełnie bezpłatnie.

KURJER GOSPODARCZO-SPOŁECZNY

**Światowa statystyka
bydła rogatego**

Światowa statystyka bydła rogatego natuje w poszczególnych państwach następujący stan posiadania: (w nawiasie podajemy ilość sztuk bydła rogatego na 100 ha)

Stany Zjedn. Am. 67,352.000 (8.7), Brazylia 42,539.000 (5.0), Z. S. R. R. 38,600.000 (1.8), Argentyna 32,212.000 (11.5), Niemcy 19,714.000 (42.1), Francja 15,643.000 (28.8), Australia 12,261.000 (1.6), Polska 898.500 (23.1), Kanada 8,876.000 (1.0), Anglia 8,306.000 (34.5), Włochy 7,089.000 (22.9), Czechosłowacja 4,341.000 (30.9), N. Zelandia 4,192.000 (15.7), Hiszpania 3,654.000 (7.2), Danja 3,237.000 (15.4), Szwecja 3,120.000 (7.6), Węgry 1,690.000 (18.2).

**Holandja pod pełnym
żaglem inflacji**

Akcja deflacyjna w Holandji mimo znanych zamieszek w Amsterdamie i innych miastach, znajduje się pod pełnym żaglem. Prezes Colijn w akcji tej zwraca przedewszystkiem uwagę na budżet, którego deficyt zapowiada się w sumie około 90 milj. florenów. Na pożyczki Holandia w tej chwili nie liczy... więc deflacja... ograniczenie zasilków, zredukowanie subsydji dla rolnika. Celem głównym jest zmniejszenie wydatków budżetowych.

Plan deflacyjny przewidując oszczędności w wydatkach budżetowych, zmniejsza równocześnie potrzeby wyciskania z ludności dochodów państwowych, przewiduje ulżenie w ciężarach podatkowych.

Tak więc obok równowagi budżetowej, zmniejszenie kosztów produkcji, a w ślad za tem i — cen.

Siła nabywcza florena, który ma być utrzymany na obecnym parytecie złota, powiększa rząd przez deflację cen. Osiągnie on przez to spadek kosztów utrzymania i, co za tem idzie, zwiększy siłę nabywczą zasilków, które zredukował bezrobotnym, czem uspokoi masy bezrobotnych.

Jednocześnie sędzi rząd, że zniżone ceny zwiększą konkurencyjność produktów holenderskich na rynkach zagranicznych. Oto program, o którym donoszą z Holandji.

**Bezrobotni a moratorium
mieszkaniove**

Na początku lipca Zjazd delegatów związków właścicieli nieruchomości w Polsce stwierdził na podstawie danych statystycznych, że w Polsce istnieje około milion bezrobotnych zarejestrowanych i niezarejestrowanych oraz osób, znajdujących się w wyjątkowej nędzy, łącznie zaś z członkami rodzin liczba bezrobotnych wynosi 3—4 miliony osób.

Bezrobotni ci w myśl rozp. Prez. Rzplitej z 13. IV. 1934 r. o moratorium mieszkaniowem korzystają z tego moratorium i nie płacą czynszu.

Obliczając, że przeciętnie czynsz bezrobotnego wyosi około 20 zł miesięcznie, okazuje się, że właściciele domów przez niepłacenie im czynszów przez bezrobotnych oraz wskutek ui-

szczenia za nich wszelkich świadczeń gminnych i podatków, tracą miesięcznie około 20 milionów złotych, rocznie zaś około ćwierć miljarda złotych.

Obliczenia te co do ilości bezrobotnych są zbliżone do prawdy, natomiast obliczenia odnoszące się do strat czynszowych są nieco przesadzone, a to z tego względu, że w izbie suetersenowej która przeciętnie kosztuje 20 zł mieszka niejednokrotnie 5—6 osób z rodziną. Obliczenia właścicieli realności poszły w kierunku tym, jakgdyby w jednej ubikacji mieszkała tylko jedna rodzina i stąd ten ułamek miljarda.

Mimo wszystko jednak sytuacja właścicieli w związku z klęską bezrobocia i moratorium jest bardzo ciężka.

—0—

**Zaliczki dla urzędników
państwowych**

Prezydium rady ministrów wydało okólnik, ustalający nowe zasady przyznawania zaliczek na poczet uposażeń urzędników administracyjnych sądowych i zawodowych wojskowych. Zaliczki przyznawane będą na wydatki konsumcyjne (kupno odzieży, opał na zimę), wydatki nie związane z potrzebami życia codziennego (choroba, koszty pogrzebu i t. p.), oraz na budowę własnego mieszkania.

Wprowadzone zostały nowe podstawy zaliczek, jak konieczność spłaty długu wynikłego nie z własnej winy urzędnika, oraz na wydanie pracy naukowej, odbycie podróży w celach naukowych i t. d. Udzielenie zaliczki uzależnione jest od uznania władzy przełożonej. Wysokość jej waha się w granicach 3 — 6 miesięcznego uposażenia. Największe zaliczki wypłacane mogą być na budowę mieszkań.

Praktykancki otrzymywać będą zaliczki tylko za zabezpieczeniem hipotecznem, lub zobowiązaniem dwóch wypłacalnych poręczycieli. Dla zaliczek w wysokości jednomiesięcznego uposażenia wprowadzono roczny termin spłaty; najdłuższy termin spłaty nie może przekroczyć 3 ch lat. Przewidziany jest

on dla zaliczek w wysokości przekraczającej 3-ch miesięczną pensję.

Dolar i waluty

Lwów, 24 lipca.
(g.) Bank Polski płacił za dolary 5.28 zł., giełda prywatna 5.27 zł. Dolar złoty 8.91—8.93 zł. Franki francuskie notowano 34.5, franki szwajcarskie 1.71, franki belg. 24.30, funty szterl. 26.77, guld. hol. 35.85, guld. gdańskie 1.72, liry włoskie 45—46, leje rumuńskie 37.50, marki niem. 2.03 zł.

GIEŁDA

Giełda zbożowa
Na giełdzie transakcje w pszenicy, owies, otrębach i mące po cenach powyżej ostatnich notowań.
Pszenica, żyto, jęczmień, owies, rzepak, oraz wszystkie gatunki mąki pszennej i żytniej oraz otrab znacznie podrożały. Tendencja zwykła, usposobienie ożywione. Ceny paritas Podwoleczyska: pszenica dworska 17.50—17.75, zbiorowa 16.50—16.75, żyto jednolite 13—13.25, zbiorowa 12.50—12.75, jęczmień dworski 13.75—14.25, przemiałowy 13. — 13.25, pastewny

12—12.25, owies dworski niezad. 13.50—14, dworski 12.50—13, zbiorowy 12.—12.50, rzepak ozimy 35.50—36.50, mąka pszenna I B. 32.50—33.1 C. 29.50—30., I D. 29.—29.50 II C 25.50—26, II D 24—24.50, II E 22.50—23, II F 20.50—22, IIIA 15—15.50 III B 14—14.50, żytnia I gat. do 55 proc. 20.50 — 21, I gat. do 65 proc. 12—12.50 otręby żytnie 8—8.25, pszenne średnie 8.75—9, jęczmień 9—9.25, Loco wagon Lwów pszenica dworska 19—19.25, zbiorowa 18 — 18.25, żyto jednolite 14.75—15, zbiorowe 14.50—14.75, jęczmień przemiałowy 14.25—14.50, owies dworski niezad. 15.50 — 16, dworski 14.50—15, zbiorowy 14.—14.50, mąka pszenna I B. 36—36.50 I C. 33.50 — 34, I D 32.50—33, I E. 31.50—32, II C. 29.50 30, II D 27.50—28, II E 25.50—26, II F 24—24.50 II G 21.50—22, III A 16.50—17, III B. 15.50 — 14, żytnia I gat. do 55 proc. 25—25.50, I gat. do 65 proc. 23—23.50, II gat. sitkowa do 70 15.50—15, razowa do 85 proc. 17.50—18, otręby żytnie 8.25—8.50 pszenne średnie 9—9.50, jęczmień 9.50—10. — Inne kursy niezmienione.

Giełda pieniężna.

Obroty żywsze, przy tendencji spokojnej. Dolar w obrotach prywatnych złotych 5.27.25.

Giełda nabiłowa

(Ceny w detalu)

Masło: w hurcie formowane zł. 2.30, w hurcie blok zł. 2.10, w detalu formowane zł. 2.60, w detalu blok zł. 2.40. Ser trawny 1 kg. — 2.40 zł. Ser tyński 1 kg. 2.40 zł., Ser ejdamski 1 kg. 2.60 zł. Kopa jaj zł. 2.60 sztuka 5 gr. Bryndza 1 kg. 2.80 zł. Mleko w hurcie 1 l. 15 gr. w detalu 1 l. 17 gr.

Giełda warszawska.

Warszawa, 24 VII 1934

3 proc. poz. budowlana	—
4 proc. poz. inwestycyjna	—
4 proc. poz. inwest. seryjna	—
5 proc. poz. konwersyjna	63.50
5 proc. poz. kolejowa	57.50
6 proc. poz. dolarowa	—
4 proc. poz. dolarowa	53.50
7 proc. poz. stabilizacyjna	67.88
10 proc. poz. kolejowa	—

Waluty i dewizy

Belgia	123.65	Praga	21.99
Gdańsk	172.53	Stockholm	—
Holandja	358.25	Szwajcaria	172.60
Londyn	26.71	Wiedeń	45.44
N. Jork	5.297	Berlin	206.75
Paryż	34.91		

Giełdy zagraniczne

L o n d y n . 24. VII.			
N. Jork	5.04	Zurych	15.47.50
Paryż	76.53	Praga	121.50
Berlin	12.95.5	Budapeszt	—
Amsterdam	7.45.75	Bukareszt	—
Bruksela	21.62.5	Wiedeń	37.—
Rzym	58.87	Warszawa	26.68
P a r y ż . 24. VII.			
Londyn	76.52	Praga	63.—
N. Jork	15.17.50	Bukareszt	15.15
Bruksela	354	Wiedeń	—
Rzym	130.05	Berlin	5.91
Zurych	494	Warszawa	—
Amsterdam	1026.50		

JAN SZELIGA

ZBRODNIARZ I MASKA

CZĘŚĆ II.

SZARY KŁOSZYK

— Tak, mam go ze sobą — odparł Piotruś pocichu był rzeczywistości w Warszawie, odnalazłem go dziś rano, przylecieliśmy samolotem do R.... i jesteśmy!

Tatar zbliżył się do auta: w środku, zasunięty w głąb wozu, siedział jakiś mężczyzna w brązowym ubraniu, z kaszkietem wbitym na oczy.

— Wspaniale! — rzekł z zadowoleniem Tatar.

— Panie Bronisławie — zwrócił się do szofera — niech pan nie pozwala nikomu zbliżyć się zaudto do auta, bo będzie nam ono zaraz potrzebne, a nie jest wykluczone, że ktoś będzie próbował je uszkodzić.

Skinął przyjaźnie szoferowi i wraz z Piotrusiem skierował się ku werandzie.

— Gdy będę z nim rozmawiał, stań gdzieś za nim, a gdyby sięgnął do kieszeni, wykręć mu ręce w tył — mówił Tatar cichym głosem — choć w gruncie rzeczy nie myślę, żeby się opierał, bo to tchórz!

Naprzeciw nich wybiegła pani Stefania.

— Pani pozwoli — rzekł Tatar — że przedstawię jej mego przyjaciela... pan Luniecki.

— Bardzo mi miło — odparła pani Stefania — właśnie postyszałam, że coś jakby auto stało przed willą, więc się zdziwiłam, kto to mógł przyjechać, bo Dzidus już od 10-tej zrana jest tutaj, a nie wiedziałam, że pan oczekuje jakiegoś gościa...

— Pani wybacz — rzekł Piotruś — że zjawiłem się tu tak bez ceremonij, lecz przyjechałem rzeczywistości tylko na chwile, żeby powiedzieć parę słów Tatarowi.

— Ale na obiedzie może pan jednak zostanie — wykrzyknęła pani Stefania — na jutrzejszy obiad nie

64 mogłabym pana zaprosić, bo jutro w Skrzypinie jest doroczny odpust na Św. Annę i cała służba naturalnie doprasza się aby mogła nań pójść. A jak pójdą, to już przed 4-tą popołudniu nie wróca! tak samo było zeszłego roku, kiedy...

— Czy nie zechciałaby pani wezwać tu Tomasza? — przerwał jej Tatar przepraszającym tonem.

— Ależ naturalnie. Karoicciu... o, Tomasz już tu i tak idzie. Tomaszu, proszę przyjdź tutaj, — zawołała do lokaja, który wyszedł właśnie z domu bocznymi drzwiami

Tomasz krokiem pełnym godności podszedł do pani Stefani.

— To ja chciałem mówić z Tomaszem — rzekł Tatar, a Piotruś odstąpił nieco nabok, jakby nie chcąc przeszkadzać Tatarowi w rozmowie z lokajem.

— Chodzi tu o wyjaśnienie pewnego nieporozumienia — ciągnął Tatar dalej — otóż, jak ma Tomasz na nazwisko?

— Nazywam się Tomasz Nielewski — odparł z godnością Tomasz; w tej samej chwili Piotruś, stojący za Tomaszem, podniósł do góry rękę. Na ten znak szofer otworzył drzwiczki auta.

— Lat ma Tomasz? — pytał dalej Tatar.

— 40-ci — brzmiała odpowiedź.

— A urodził się Tomasz w Nowogródku?

— Tak, w Nowogródku — odparł Tomasz.

Tatar odwrócił się w stronę furgitki.

Sredniego wzrostu mężczyzna, w brązowym ubraniu, szedł właśnie ścieżką, prowadzącą od niej do willi. Oczy wlepił w Tomasza i nagle przyspieszył kroku. Twarz zaczerwieniła mu się pod wpływem hamowanego gniewu, a oczy błyskały groźnie.

— Więc to ten? — zwrócił się do Piotrusia, a gdy Piotruś skinął głową, przystąpił porywczco do Tomasza.

— Ty bezczelny tótrze! — wykrzyknął.

Tomasz patrzył na niego rozszerzonymi źrenicami, jakby na jakąś niesamowitą zjawę.

— Spokojnie, panie, spokojnie! — rzekł Tatar do nieznanego — zaraz to załatwimy!

— Kto to jest ten pan. — zawołała pani Stefania i czemu wymyśla memu kamerdynerowi, zamiast zapytać się przedtem, czy...

— To jest Tomasz Mielewski — przerwał jej Tatar — długoletni kamerdyner w domu Niezabitowiczów pod Nowogródkiem, którego świadectwa pokazywała mi pani niedawno.

— Jaktó! Przecież to jest Tomasz! — odrzekła zdziwiona, wskazując na pobladłego kamerdynera.

— Pewnie, — wybuchnął nieznamy — sprawił sobie bokobrody, takie właśnie jak moje, ukradł mi papiery i już ma być mną. Myślał napewno, że siedzę jeszcze zagranicą z moim nowym panem i czuł się tu jak w puchu, ale ja mu...

Tatar oparł dłoń na jego ramieniu i wzburzony mężczyzna zamilkł natychmiast.

— Ten człowiek, którego pani nazywa Tomaszem — powiedział spokojnym głosem Tatar — uzyskał miejsce w pani domu na podstawie skradzionych papierów, kim zaś jest i skąd te papiery dostał, o tem opowie nam może na policji.

Styszac to, kamerdyner wykonał szybki ruch, jakby chciał się rzucić do ucieczki. W teje jednak chwili żelazne ręce Piotrusia pochwyciły go z tyłu za ramiona.

— Niech pan się nie opiera, bo nam dwóm nie da pan rady — napomniał go Tatar i szybko przesunął po nim rękami.

— Więc jednak browning nosił przy sobie — szepnął wyjmując rewolwer z tylnej kieszeni spodni oszusta — ale skoro tak, to... Panie Bańczak — zawołał do wywiadoiwcy, który z pewnej odległości obserwowal tę scenę i teraz zbliżył się śpiesznym krokiem.

— Może założy pan kajdanki temu człowiekowi — rzekł Tatar — mamy dowody na to, że jest oszustem, a w kieszeni miał nabity rewolwer.

(C. d. a.)

Sytuacja powodziowa w Warszawie

WARSZAWA, 22. 7. (PAT). Szef sztabu akcji przeciwpowodziowej, starsza dr. Skórewicz, udzielił przedstawicielowi P. A. T. następujących wyjaśnień: O godz. 8 rano na odcinku pomp i wodociągów na Czerniakowie pękł wał na przestrzeni 10 m. Dzięki energii drużyny ratowniczej sytuację szybko opanoowano. Wał moczylowski został zerwany i Wisła zalała 8 wsi pod Wilanowem. Obecnie zwrócono największą uwagę na Sikiery i Czerniaków, gdzie zorganizowano specjalne brygady ratownicze z udziałem wojska. W nocy została zerwana przystań strzelecka. Ludność Pelcowizny ewakuowano aż do szosy modlińskiej. Na Pelcowiznie zalanych jest kilka domów i bożnica. Woda doszła do szosy modlińskiej. Dziś rano wróciły łodzie pociągowe, które przez całą noc pełniły służbę ratowniczą we wsi Zawady. Przywiezły one wszystkie kobiety i dzieci, oraz mężczyzn. Pontony saperkie pracują w dalszym ciągu. Ofiar w ludziach niema.

Pełniący obowiązki tymczas. prezydenta miasta p. Olpiński, wydał do mieszkańców stolicy odezwę, wzywającą wobec przemęczenia brygad ratowniczych, do tworzenia obywatelskich ochotniczych oddziałów ratowniczych.

Zalane wsie

WARSZAWA, 22. 7. (PAT). Na terenie powiatu warszawskiego woda zalała wsie: Zawady, Powsinek, Kępe zawodowska, Kępe latoskowska, Lisy i Nadwiślanke. Domy są częściowo zalane, natomiast zupełnie zalane są pola. Ludność przeważnie rybacka nie chce się ewakuować. Nad bezpieczeństwem czuwają oddziały policji i wojska. W Wilanowie wylała również rzeczka Wilanówka. Wał ochronny pod Wilanowem, t. zw. moczylowski, jest podmywany później zaś został przerwany.

Wzdłuż szosy modlińskiej budowany jest prowizoryczny wał ochronny. Na terenie Pelcowizny wydany został nakaz zmobilizowania wszystkich mężczyzn zdolnych do pracy. Minister Kościakowski zwiędził dziś miejsca zagrożone powodzią.

Wały przeciekają

WARSZAWA, 22. 7. (PAT). O godz. 10 starosta Skórewicz udzielił przedstawicielowi PAT. następujących informacji: Wał potocki, który w wielu miejscach przecieka, jest natychmiast naprawiany. Przeciekają również wały siekierski i miedzeszyński. Wysłano

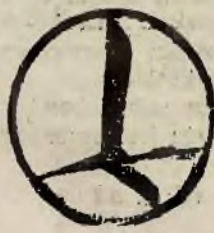
Włochy podnoszą stan wojska o milion

RZYM, 22. (Tel. wł.). Włochy zamierzają obowiązkowo przysposobić wojskowe rozpocząć z 18 rokiem życia poborowego. Przysposobienie to trwałoby dwa lata, tak, że poborowy w 21 roku, wchodzący do kasarni w charakterze rekruta, miałby już za sobą pełne wyszkolenie, a czas służby wojskowej zużyty byłby na specjalizację.

Tem samym, przez wcielenie dwu roczników, stan armii włoskiej podniósł się o 1 milion żołnierzy.

Pogrzeb ambasadora Dowgalewskiego

MOSKWA, 22. 7. (PAT) Dziś odbył się tu uroczysty pogrzeb ambasadora Dowgalewskiego. Urną z prochami nieśli Stalin, Mołotow, Woroszyłow, Kalinin i Litwinow. Wmurowano ją w mury Kremla. Litwinow w przemówieniu podkreślił zasługi zmarłego w dziedzinie paktów wzajemnej pomocy, które staną się kamieniem węgielnym świata.

Chcesz odbyć podróż tania - szybko - wygodnie? Leć samolotem!

tam natychmiast 1000 worków i pogotowie techniczne. Sytuacja na wałach wszędzie opanowana. O godz. 12 woda uniosła dwa kąpieliska prywatne. Statek ruszył w ślad za niemi celem ich przyholowania. O godz. 17 celem usprawnienia służby przeciwpowodziowej, został zarządzony nowy system pracy. Powstały trzy sztaby lokalne akcji. Wszystkie zespoły pracy w terenie zostały podporządkowane komendantom wojskowym przy podziale na dziesiątki z podoficerami na czele.

Dziś objęły służbę na Sikiery dwie kompanie 36 pp. z reflektorem, a na wale potockim kompania 33 pp. z reflektorem. Jutro będą zmobilizowane zespoły bezrobotnych z Funduszu Pracy,

W Zakopanem wspaniała pogoda

ZAKOPANE, 22. 7. (Tel. wł. K.). Wobec rozszerzanych, a przesadnych wieści o klęsce powodzi w Zakopanem. zarząd uzdrowiska stwierdza, że żaden hotel ani pensjonat nie został uszkodzony. Z will przeznaczonych dla gości, jedna tylko, należąca do Chrobaka nad Bystrą, została uszkodzona, pozatem woda zniosła dwa domki robotnicze na Kamieńcu i kilka uszkodziła.

Z gruntu fałszywą jest pogłoska jakoby w Zakopanem ktokolwiek postradał życie. Nikt z letników i gości nie poniósł żadnych szkód. Stwierdzić należy, że życie sezonowe w uzdrowisku, tak w samych dniach powodzi, jak i obecnie, biegnie i będzie normalnym trybem, a wszystkie lokale rozrywkowe były czynne bez przerwy. Obie plaże nic nie

ucierniały i już zaraz następnego dnia po deszczu zaroili się tłumami gości. Przez cały ten czas Zakopane nie odczuwało zupełnie braku jakichkolwiek artykułów żywnościowych. Światło elektryczne funkcjonowało z drobnymi przerwami na obszarze całego Zakopanego. Wodociąg funkcjonuje bez najmniejszej przerwy, wobec czego pod względem sanitarnym niema żadnych obaw. Od piątku popołudniu Zakopane posiada normalną komunikację kolejową, a ruch wycieczkowy - autobusowy do Morskiego Oka, Kościeliskiej i t. d. nie doznał prawie żadnej przerwy. Od czterech dni panuje wspaniała pogoda, a ruch przyjezdnych trwa w dalszym ciągu.

KRAKÓW, 22. 7. (PAT). W powiatach mieleckim i dąbrowskim wody opadają. Utizymuje się jeszcze wysoki stan na rzece Breń w pow. bocheńskim. Pod wodą stoja dwie gminy.

W sandomierskim sytuacja jest poważna. Udały się tam pontony wojskowe. Wczoraj na teren wyjechały załogi sanitarne, celem grzebania padliny. Stan sanitarny Podhala jest zupełnie dobry. Pod Bogumiłowicami saperzy budują prowizoryczny most kolejowy.

Czy Tardieu ustąpi?

PARYŻ, 22. 7. (PAT) Rozmowa, jaka odbył min. sprawiedliwości Cheron z premierem Doumergue, trwała 2 godziny i doprowadziła do potwierdzenia decyzji zwolnienia na wniosek rady gabinetowej. Premier przybędzie do Paryża we wtorek rano. Przed posiedzeniem premier odbędzie jeszcze kilka konferencji.

W kołach politycznych oczekują, że premier zaproponuje Tardieu złożenie

oświadczenia, że nie miał na myśli obrażenia partii radykalnej. Gdyby Tardieu odpowiedział na to odmownie, ustąpienie jego z gabinetu uchodził za pewne. Projekt Herriota zażegnania konfliktu przez jednoczesne ustąpienie przywódców obu partii, Tardieu i Herriota, przy pozostawieniu na stanowisku innych ministrów radykalnych, nie zyskuje w kołach radykalnych poparcia.

Nowe jednostki wodne Włoch Zaniepokojenie Francji

AMSTERDAM, 22. 7. (Tel. wł.). Rząd włoski postanowił w roku bieżącym zbudować dwa pancerniki o pojemności po 35.000 tonn. Wiadomość ta w włoskich kołach francuskich wywołała zrozumiałe zaniepokojenie. W myśl układu waszyngtońskiego, Włochy niewyczerpały jeszcze kontyngentu okrętowego w sile 70.000 tonn, a z budową jednostek wstrzymywały się ze względów oszczędnościowych.

Przez budowę obu tych pancerników, francuski krążownik pancerny „Dunkerque” staje już technicznie w tyle, zanim jeszcze spuszczone zostanie na wody. To samo odnosi się do drugiego okrętu pancernego francuskiego, którego budowa nie jest jeszcze rozpoczęta. Wynika stąd plan dokończenia pancernika „Dun-

kerque” (26.000 tonn), a przystosowania drugiego francuskiego pancernika do wymiarów pancernika włoskiego (35.000 tonn). Ponadto w programie prac znajduje się konieczność budowy dla floty francuskiej drugiego pancernika, by równoważyć siłę floty włoskiej na Morzu Śródziemnym.

Włochy biją również Francję na Morzu Śródziemnym szybszymi statkami pasażerskimi i wysokotożowymi hydroplanami.

Pancerniki włoskie przewyższają również cztery pancerniki brytyjskie z lat 1916 i 1925. Jeden tylko pancernik „Hood”, szczytujący się 40.000 tonn, jest większy, zbudowany jednak w r. 1918 uchodzi za typ wyrażony, na równi z trzema poprzednimi.

„Burza” i „Wicher” płyną do Leningradu

MOSKWA, 22. 7. (PAT) Z racji wizyty polskich statków wojennych w Leningradzie organ armii czerwonej „Krasnaja Zwiezda” pisze: „Przedstawiciele polskiej marynarki wojennej, jeszcze młodej, lecz mającej olbrzymie możliwości dalszego rozwoju, przybywają po raz pierwszy na wody sowieckie. Wizyta ta jest stwierdzeniem konsolidacji stosunków przyjacielskich między ZSRR a jego największym sąsiadem zachodnim. Pobyt polskiej floty w Sowietach umocni jeszcze węzły przyjaźni obu państw”.

GDYNIA, 22. 7. (PAT) Dziś o godz. 12 okręty „Burza” i „Wicher” opuściły port wojenny udając się do Leningradu. Na czele zespołu wyjechał d-ca floty

wojennej kontradmirał Unrug i szef sztabu kom. Solski.

POLSKIE NURKOWCE W AMSTERDAMIE

AMSTERDAM, 22. 7. (PAT). Zawinał tu pod dowództwem komandora Popławskiego dywizjon polskich łodzi podwodnych: „Wilk”, „Rys”, „Żbik” i „Wilja”.

W POCIĄGU NAJMILEJ spędzisz czas, czytając ciekawe dzienniki czasopisma

KURIER SPORTOWY

ROZGRYWKI O MISTRZOSTWO LIGI OKRĘGOWEJ

We Lwowie rozegrano dziś dwa spotkania piłkarskie o mistrzostwo Ligi Okręgowej. Czarni zwyciężyli wysokocyfrowo Sokół II. w stosunku 6:0 (3:0). Bramki dla zwycięzców zdobyli: Żurkowski (2), Stupnicki, Olbert, Smagowicz i Chmielowski (z karnego) po jednej. Czarni mieli przez czas przeważnie, zwłaszcza techniczna, co na rozmokłym terenie b. się wywydatniało. Sokół II. atakował jedynie sporadycznie. Sędziował p. Ranisch.

W drugim spotkaniu Ukraina zwyciężyła również wysokocyfrowo Ognisko z Jarosławia 6:1 (1:1). Do pauzy gra równorzędna, następnie znaczna przewaga gospodarzy, dla których bramki strzelili: Magocki 2, Miklosz, Maksymow, Krajewski, Skrechota (z karnego) po jednej, dla Ogniska Tyszański. Sędziował p. Rosenstock z Tarnopola.

PRZEMYŚL, 22. 7. Dziś odbyły się tu zawody o mistrzostwo Ligi Okręgowej między Polonią a Pogonią IB ze Lwowa. Zawody zakończyły się zasłużonym zwycięstwem drużyny miejscowej w stosunku 4:2 (2:1).

RZESZÓW, 22. 7. Dziś odbyły się tu zawody o mistrz. Ligi Okręgowej między Resovią a drużyną Hasmoniei ze Lwowa. Spotkanie zakończyło się pełnym zwycięstwem gospodarzy w stosunku 3:1 (2:1).

PRZERWANY MECZ POLSKA—BELGJA

WARSZAWA, 22. 7. W niedzielę miało się odbyć dokończenie meczu tenisowego Polska—Belgia. Niestety deszcz przerwał spotkanie Tłoczyńskiego z Neyertem, a spotkanie Hebda—Lacroix nie odbyło się wcale. Wobec tego dokończenie odbędzie się dziś w poniedziałek o godz. 15.

Mecz Tłoczyńskiego z Neyertem był swego rodzaju spodzianką, spodziewano się bowiem łatwego zwycięstwa Tłoczyńskiego, tymczasem Neyert grał o klasę lepiej, niż w spotkaniu z Hebda i był dla Polaka przeciwnikiem niemal równorzędnym. Przebieg gry był b. ostry przy szybkiej wymianie silnych piłek. O zaciętości wa'ki świadczy, że rozegrane niecałe trzy sety zajęły 2 godziny czasu. Pierwsze dwa sety wygrał Tłoczyński 6:4, 10:8, w trzecim secie przy stanie gry 7:6 dla Tłoczyńskiego, spotkanie zostało z powodu deszczu przerwane.

Solidna i tania wytwórnia

SIATEK od 45 gr. mtr.

Siatka z dodatkami od 70 gr.

Kompletne ogrodzenie od 2 zł.

Wkłady siatkowe do łóżek od 16 zł.

M. WIĘCEN, Lwów, Polczyńska 24 — tel. 15-81.

SUKCES POLSKI W TRÓJMECZU BAŁTYCKIM

RYGA, 22. 7. (PAT). Dziś zakończył się tu lekkoatletyczny trójmecz bałtycki Polska - Estonia - Łotwa. Zwycięstwo przypadło w udziale zespołowi polskiemu, który uzyskał 134 punkty. Na drugim miejscu znalazła się Estonia 129,5 punktów, zaś na trzecim Łotwa 72,5 p.

Wyniki dzisiejszego dnia zawodów są następujące: bieg 200 m. 1) Biniakowski 22,8, 2) Thompson, Estonia 23; dysk: 1) Eridig 44,14, 2) Dinza, Łotwa 43,06, 3) Heljasz 42,46; bieg 1500 m.: 1) Kusociński 4.00,1, 2) Puchalski 4.01,8; skok w zwyż: pierwszym miejscem podzielił się: Polak Pławczyk i Estończyk Shmidt po 180 cm.; bieg 400 m.: 1) Biniakowski 50,8, 2) Rattus, Estonia 51,2; skok o tyczce: pierwszym i drugim miejscem podzielił się Luckaus i Estończyk Aerman po 380 cm.; bieg 10.000 m.: 1) Fialka 33,14,3, 2) Noji 33,14,5. Obaj Polacy; sztafeta 4x400 wygrał zespół polski w składzie Lesicki, Luckaus, Kusociński i Biniakowski 3.26,3. 2) Estonia 3,30, 3) Łotwa 3,30,5.

Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

PIOTR FREUCHEN

ESKIMOS

Autoryzowany przekład Ireny Łozińskiej

Snieg zaczął padać i obudził ich. O, jakże padał! Gęsta, biała mgła śnieżna padała wolno i pokrywała wszystko. Byli już całkiem mokrzy, więc prędko rozbił namiot. Inupaujak i Orsokidok wleźli do namiotu, ale Mała pozostała na dworze. Mógł uciec i ukryć się bezpiecznie, lecz gdyby swoją żonę i swój majątek zostawił wrogowi, cóżby się w takim razie stało z jego sławą? Było ich trzech przeciw jednemu, ale on był czujny, a teraz zawieja śnieżna przyszła mu z pomocą. Czuł dobrze, że to jego duch pomocniczy, „wielka mgła”, pokrywa kraj śniegiem. Odszedł kilka kroków od namiotu i nie mógł nic widzieć przed sobą. Dobrze było, że znajdowali się blisko osady, gdzie znał każdy kamień i mógł iść nad rzeką. Szedł, przez nikogo nie widziany, dokoła namiotów. Z opowiadania Orsokidoka wiedział, w którym miejscu mieszkali przybysze. Trzymając strzelbę, gotową do strzału, szedł szybko w kierunku namiotu.

„Kto tam, kto na dworze?” rozległ się głos z namiotu, ale Mała nic nie odpowiedział. Równocześnie nagie ramię rozchyliło zastonę namiotu i ukazała się głowa. W tej samej chwili zagrzmiął strzał. Mała miał mniej o jednego wroga. Krzyk w namiocie, długo nieustające wjadanie psów. Dobrze wiedziano, co się stało, gdyż przyzwano się we wszystkich namiotach, słyszano strzał, ale nie wiadziano, kto padł? Kto strzelał? Azaparna leżał nieżywy, a jego żona onemiała z przerażenia. Dwoje dzieci leżało spokojnie; były małe, nie rozumiały.

„Siedź cicho”, powiedział Mała do kobiety i zaraz spostrzegł, że Semika niema. Ujaraka również nie było

39 w namiocie. Był albo na polowaniu, albo... usunął naboż zabitego i wyrzucił przez otwór. Rzeczywiście: Semik szedł z namiotu Mała, od żony Mała. Tak, oni byli mścicielami.

Mała czuł, że gniew jego wzrasta. Zabił Taparta, — to przyznawał — gdyż musiał mieć żonę, by pilnowała jego dzieci i wyprawiała jego skóry, ale Taparte drażnił go i był nielubiany. A że wziął Inupaujak, to była tylko namiętność jednej chwili, której nie zażalował. Teraz przyszedł Semik z bratem i chcieli go zastrzelić, a że on pierwszy strzelił, to całkiem zrozumiałe. Nikt nie może czynić mu żadnych zarzutów z tego powodu: on niema nic przeciw tym ludziom, dzielnym towarzyszom łowów, a'e tu chodziło o ich, albo jego życie. A życie jest jedno. Teraz jednak uragano mu, Semik szedł od jego żony. Mała miał powód do gniewu.

Semik zbliżał się do namiotu, nie przeczuwając nic złego. Żona Azarpanasa płakała; nie widziała, że nadchodzi. Usłyszał strzał, a że był bezbronny, chciał n. każdy wypadek wziąć swoją strzelbę. Nagle podskoczył w górę i padł na ziemię. Kula trafiła go w samo czoło. Zginął na miejscu.

Dwóch ludzi na dwa strzały. Mała stał się teraz wielkim mordercą. Wybiegł z namiotu w najwyższym podnieceniu, trzymając strzelbę nad głową i do ludzi, którzy się zbiegli, zawołał, że jeżeli kto odważy się jeszcze przeciwko niemu wystąpić, będzie natychmiast zastrzelony.

„Wiem, że Ujarak jest tutaj, każcie mu przyjść, będzie pokój zawarty. Ale jeżeli go ukryjecie, zostanie zabity. Widzicie, jestem zabójcą. Powiedzcie Ujarakowi, że ma przyjść natychmiast.”

Ujarak leżał drżący na ławie. Widział padającego Semika i był pewny, że jego również zemsta niedługo dostępnie.

„Ujarak”, wołała Illubalik, „Ujarak, chodź tutaj, on ofiarowuje ci pokój, jeżeli przyjdiesz. Słyszysz Ujarak. My nie chcemy mieć więcej nieżywych ludzi. Ty n'e

możesz sprzeciwić się potężnemu Mała. Chodź i pomów z nim”.

Ujarak dzwonił zębami, gdy stanął przed Mała, ale nie miał się czego obawiać.

„Tchórzliwy człowieku, który tak dobrze biegasz, który pomoc sprowadzasz, powinienem ciebie zabić. Ale cóż ja czynię? Nie zabijam ciebie. Zabrałem twoją żonę, bo jesteś tchórzem i nie zasługujesz na żonę. Cóż czynię jednak? Daję ci żonę Azarpana Bierz żonę nieżywego, bierz jego namiot, bierz jego psy i wynoś się z osady, gdyż przypominasz mi mój gniew. I gdy pójdziesz do innych ludzi, powiesz im, że kto przyjdzie tutaj, mając złe zamiary względem mnie, zostanie zastrzelony, jak ci dwaj. A wy, towarzysze, idźcie i pochowajcie zabitych, a nie zapominajcie o tem, że nikt mi nie dorówna. Ja jestem Mała”.

Odłożył strzelbę, aby pokazać, że nie boi się nikogo i wszedł do swojego namiotu.

„Aba”, zawołał, gdy jej tam nie znalazł.

Aba stała pomiędzy kobietami, które się zbiegły i przypatrywały, ale natychmiast przybiegła, gdyż nie można pozwolić, żeby taki człowiek czekał. Była żoną wielkiego człowieka, to znaczy, że musiała być posłuszna. Chłopcy również przybiegli do ojca. Widzieli, że zabił, ale czuli się bezpieczni. Jego gniew ich nie dotyczył. Ojciec nigdy nie był dla nich zły, albo twardy.

Mała siedział na ławie, chłopcy stanęli przed nim, a on głaskał ich po głowach i łagodnie rozmawiał z nimi. Kazał przynieść sobie kawałek mięsa, rozdzielił je pomiędzy chłopców i powiedział żartując, że to są keksy białych ludzi.

„Pamiętacie jeszcze, jak one smakują, niedługo znowu tam pojedziemy i będziemy jedli to- co oni”.

Nagle znowu opanowało go szaleństwo, zerwał się, chwycił nóż, zaczął śpiewać pieśń morderców i wybiegł z namiotu.

(C. d. n.)

Portificio italiano
BAUDO & GERMANINI
GB
KRAKÓW
oryg. makaron włoski
chluba, każdej kuchni

Letnisko
Równia — Dwór Ustrzyki Dolne. 3 zł. dzienne, góry, las, rzeka. 2196b

Różne
Torebek
damskich pracownia „Barasz” mieści się obecnie przy Zimowicza 7 (Lwów). 1943

Meble
de wszelkich pokojach najkorzystniej nabyć można w WYTWÓRNI MEBLI Fr. Zielińskiego, Lwów, Kollataja 5 w podwórzu. Stałe na składzie. 848

Tenisowe
na sznurkowej podszewie poleca i wykonuje Wytwórnia „Ibis”, Lwów, obecnie Mickiewicza 20. 1008

Bielizna
damską i męską pończochy, skarpetki, rękawiczki, krawaty w wielkim wyborze poleca firma Zygmunta ZALESKI Lwów, Bolnowa 1103 a

Nagazyn papieru
Schex i Stenzel
Lwów, Sykstuska 2. telef. 34-30 poleca książki handlowe różnych systemów. 40b

Tel. 51-89.
Lwów, ul. Zyblikiewicza 2 i p. drzwi 2. Przepisywanie na maszynie. Strona 20 gr. Kopje 5 gr. również w języku niemieckim i franc. 1106

AR-KA
w nowym lokalu przy ul. Zimowicza 17 (Lwów). Lokal tanzy. — Ceny niższe. 425

Czyszczenie
ścian i sufitów. Wiorewanie posadzek. Cena od pokoja 5 zł „Nowego” Lwów, Senatorska 7 tel. 36-51. 1239

Kreęgarstwo-naj
zł. 2-50, sztuka kreęgarstwa zł. 2-50, kreęgarstwo zł. 4. Adres: Ks. Pawłowski, Krasne k/Grzywałowa. 21721

4 pokoje
kwatera do wynajęcia. Lwów, Wiśniowieckich 8. 2196a

Pokój
kawalerski, umeblowany do wynajęcia Lwów, Gołaba 9 m. 3. 2196b

Ładny
umeblowany pokój dla powoznego Paala lub Paala do wynajęcia Lwów, ul. Litp da 33. 2196c

Srebrne lub z chińskiego srebra przedmioty naprawy, odnawia, srebrzy w dotychczas nieosiągalnej trwałości „Galwanopaster” Lwów, ul. Kopernika 14 naprzeciw Kina. 1311

2-pokojowa
mieszkanie pełnokomfortowe, z meblami lub bez, pięknie położone oddam za pożyczkę 4.000 zł., która zabezpieczę hipotecznie na tym samym domu i zwrócę terminowo. Szczegóły: Dr. Maszler, Kraków Zielona (Saraga) 10. 30070

Do
wynajęcia mieszkanie 3-pokojowe, komfortowe, ul. Sienkiewicza. Wiadomość: Fma „Przemysł” Kraków, ul. Krzyża 1, telef. 123-48. 30071

Dwa
pokoje, komfort, na II piętrze, Kraków, Józefitów 10, od 11 — 1 u dozorcy 30072

Zadarmo
mieszkania kawalerowie dwunasty miesiąc w Polskiej Y.M.C.A. Kraków, Krowderska 8. 30073

Lokal
frontowy, składający się ze sklepu, mezzaninu i suterenu, razem połączone, przy ul. — Szpitalnej — do wynajęcia — Wiadomość w Hotelu Politeka. Kraków. 30074

Elegancki
pokój — kawalerka niekrepujący, frontowy, dla państwa stanowiska — Kraków, Zwierzyniecka 15, m. 4. 30075

Komfort
4 pokoje z przynależnościami, balkony, werandy, Willa wśród pól ogrodów, Kraków Szwedzka 10. — zaraz do wynajęcia 30076

Pokój
lub dwa, ładnie umeblowane, — wejście wprost z klatki schodowej do wynajęcia. Kraków, Szopena 6, obok Parku Krakowskiego, m. 3. 30080

1-pokojowe
oraz pokój pięć kuchenny, komfortowe, wolne. Kraków, Juliusza Lea 21b. 30081

Pokój
z kuchnią do wynajęcia Czynsz roczny. — Wiadomość Hupczyca. — Kraków, Jagiellońska 7. 30082

Pokój
umeblowany oraz lokal, na każdy dział do wynajęcia. Wiadomość: Kraków-Dębinki Zamkowa 4. 30083

Pokój
duży, umeblowany, łazienka — do wynajęcia, Kraków, Pełzichów 19 1 p. m. 3. 30084

Pokój
duży, jasny, ewentualnie z wiktrem, dla solidnego płatnika, tania do wynajęcia, Kraków, Radziwiłłowska 35, II, piętro. 30085

Pokój
dla pań z utrzymaniem: Kraków, Krupnicza 11, parter, front. 30086

Sportowe
artykuły wszelkie najtaniej: „Dom Sportu Polskiego”. Kraków, Długa 38. Ządaj cennikowi! 30087

Najtaniej
dostarczam tuczony drób i fajka, Informacyj udziela Teodor Kronka, Iwanowicza, ul. 11-go Listopada 35, Odcinek Kolejowy, Brzód — Baranowice. — Zażycie znaczki na odpowiedź. 30080

WYTWÓRNI MEBLI ŻELAZNYCH I MOSIĘZ.
JAN WOZACZYŃSKI
LWÓW pl. Bernardyński 15 Tel. 47-92

MONOLIT
Świecne!
OGŁOSZENIA W „KURJERZE” SA SKUTECZNE I TANIE!

Humor zagraniczny

— Czemu nie chcesz wyjść zamąż za tego dyktora banku? Jest tak szalenie bogaty!...
— Tak. Ale ma 60 lat!
— Czy za stary dla ciebie?
— Nie, przecie! Nie. Za młody.
(Inter. Blatt — Wiedeń). S. F.

CENNIK OGŁOSZENI:

Reklamy w tekście:		Różne reklamy:		Ogłoszenia drobne	
Na 1-szej stronie	1-50	Komunikaty i artykuły reklamowe	Zł. 1.—	Ogłoszenia za tekstem za mm.	0-30
Cała 1-sza strona	1.200—	Na stronie kronikarskiej	0-80	Na ost. stronie i wśród drob. (6 lam.)	0-30
Na 2-giej i 3-ej stronie	0-80	W dodatku literacko-naukowym.	1—	Ogłoszenia drobne za słowo	0-10
Cała 2-ga lub 3-cia strona	800—	Nekrologi do 300 mm.	0-50	Matrymonjalne	0-20
na dalszych stronach tekstu	0-70	300	0-80	Dla poszukujących pracy za słowo	0-05
Cała strona	600—	powyżej 300 mm.	1—	Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.	

Podstawą obliczenia jest 1 mjm w 1 lamie. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązuje także te ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były zgóry zapłacone. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc. — Za układ tabelaryczny dolicza się 50 proc. — Ogłoszenia w numerach świątecznych i niedzielnych (z datą poniedziałkową) kosztują o 20% drożej.

Wydawca: Mgr. D. Macielko. Członkami DRUKARNI KRESOWEJ Sp. z o. o. Lwów, Mochnackiego 48. Odnow. red. Marian Ostrowski.